



# ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

## ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 182

2 Σεπτεμβρίου 2008

### ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 120

### Πειθαρχικό Δίκαιο Αστυνομικού Προσωπικού

#### Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 3 του ν.2334/1995 «Υπηρεσία Εναέριων Μέσων της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες διατάξεις» (Α΄-184).
2. Τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 1 περίπτωση θ΄ του ν.1481/1984 «Οργανισμός Υπουργείου Δημόσιας Τάξης» (Α΄-152), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν.1590/1986 (Α΄-49).
3. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, όπως κωδικοποιήθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α΄-98).
4. Τις διατάξεις του π.δ. 205/2007 «Συγχώνευση Υπουργείων» (Α΄-231).
5. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.
6. Την υπ΄ αριθμ. 219/2008 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Εθνικής Άμυνας, αποφασίζουμε :

## ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ Έννοια των όρων

#### Άρθρο 1 Έκταση εφαρμογής

Στις διατάξεις του παρόντος προεδρικού διατάγματος υπόκειται το Αστυνομικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας.

#### Άρθρο 2 Γενικά περί πειθαρχίας

1. Με τον όρο πειθαρχία νοείται :
  - α) Η πιστή συμμόρφωση των αστυνομικών προς το Σύνταγμα και τους νόμους.
  - β) Η πρόθυμη και χωρίς αντιρρήσεις υπακοή των κατωτέρων προς τους ανωτέρους ως και η άμεση εκτέλεση των διαταγών τους, οι οποίες αφορούν στην εφαρμογή των νόμων και των κανονισμών ως και των διαταγών της Υπηρεσίας.
  - γ) Ο σεβασμός των κατά βαθμό κατωτέρων προς τους ανωτέρους εντός και εκτός Υπηρεσίας.
  - δ) Η αξιοπρεπής και κόσμια συμπεριφορά των κατά βαθμό ανωτέρων προς τους κατωτέρους .
  - ε) Η ευγενής συμπεριφορά των αστυνομικών προς τους πολίτες, καθώς και ο σεβασμός και η προστασία των δικαιωμάτων αυτών, που προβλέπονται από το Σύνταγμα και τους νόμους.
2. Η πειθαρχία, ως αναγκαία προϋπόθεση για τη διατήρηση της συνοχής και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας και της αρμονικής συνεργασίας του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, αποτελεί καθήκον του προσωπικού της.
3. Οι διαταγές πρέπει να είναι νόμιμες, σαφείς και να διατυπώνονται με ευπρέπεια. Οι αναφορές πρέπει να είναι σύντομες, σαφείς και να διατυπώνονται με σεβασμό.
4. Ο ανώτερος είναι υπεύθυνος για τις συνέπειες της διαταγής του ο δε κατώτερος υποχρεούται να εκτελεί με ακρίβεια τη διαταγή που έλαβε και είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση της και για τις συνέπειες της μη εκτέλεσής της. Ο κατώτερος δικαιούται να τύχει ακρόασης και να υποβάλει τα παράπονά του, αφού εκτελέσει τη διαταγή.

Ο κατώτερος αν λάβει διαταγή την οποία θεωρεί παράνομη, οφείλει πριν

την εκτελέσει ν' αναφέρει εγγράφως την αντίθετη γνώμη του και να την εκτελέσει χωρίς υπαίτια καθυστέρηση. Η εκτέλεσή της όμως δεν καθιστά νόμιμη τη διαταγή αυτή. Σε περίπτωση κατεπείγουσας ανάγκης η αναφορά υποβάλλεται αμέσως προφορικά και στη συνέχεια εγγράφως.

5. Η μεταξύ ομοιοβάθμων αρχαιότητα στις υπηρεσιακές σχέσεις, εξομοιούται με διαφορά βαθμού.
6. Ο αστυνομικός είναι προσωπικά υπεύθυνος για τις πράξεις και παραλείψεις του.

### **Άρθρο 3** Γενικές Αρχές

1. Ο αστυνομικός δεν διώκεται δεύτερη φορά για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα. Νέα πειθαρχική δίωξη για το ίδιο παράπτωμα είναι απαράδεκτη.
2. Για κάθε πειθαρχικό παράπτωμα επιβάλλεται μία μόνο πειθαρχική ποινή.
3. Αν από την τέλεση του πειθαρχικού παραπτώματος μέχρι το πέρας της πειθαρχικής διαδικασίας ίσχυσαν περισσότεροι νόμοι, εφαρμόζεται αυτός που περιέχει τις ευμενέστερες για τον διωκόμενο διατάξεις.
4. Η προαγωγή του αστυνομικού δεν αίρει την πειθαρχική ευθύνη αυτού για παράπτωμα προγενέστερο της προαγωγής του. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται ως προς το διαδικαστικό μέρος οι διατάξεις που ισχύουν για το βαθμό που φέρει.
5. Η χάρη, η αποκατάσταση ή η με οποιονδήποτε άλλον τρόπο άρση του ποινικώς κολασίμου της πράξης ή η άρση εν όλω ή εν μέρει των συνεπειών της ποινικής καταδίκης δεν αίρουν το πειθαρχικώς κολάσιμο της πράξης.
6. Για συρρέοντα πειθαρχικά παραπτώματα, που τελέστηκαν από τον αστυνομικό στον ίδιο τόπο και χρόνο επιβάλλεται μία ποινή. Κατά την επιμέτρηση της ποινής αυτής λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των πειθαρχικών παραπτωμάτων. Αν ένα ή περισσότερα από τα συρρέοντα παραπτώματα περιέλθει σε γνώση της Υπηρεσίας μετά την επιβολή ποινής για μερικά απ' αυτά, αίρεται η ποινή αυτή και επιβάλλεται νέα ποινή για όλα τα παραπτώματα. **Στην περίπτωση που τα παραπτώματα αυτά είναι, κατά την κρίση του ασκούντος την πειθαρχική δίωξη, μικρής σημασίας σε σχέση με το παράπτωμα ή τα παραπτώματα για τα οποία έχει επιβληθεί ποινή, δεν αίρεται αυτή ούτε επιβάλλεται άλλη ποινή και εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του εδαφ. α' της παρ. 1 και του εδαφ. α' της παρ. 2 του άρθρου.**

### **Άρθρο 4** Έννοια πειθαρχικού παραπτώματος

1. Πειθαρχικό παράπτωμα αποτελεί κάθε υπαίτια και καταλογιστή παράβαση του υπηρεσιακού καθήκοντος με πράξη (ενέργεια ή παράλειψη).
2. Το υπηρεσιακό καθήκον προσδιορίζεται από τις υποχρεώσεις που

επιβάλλονται στον αστυνομικό από τις διατάξεις του Συντάγματος, των νόμων, των κανονισμών του Σώματος, των διαταγών της Υπηρεσίας καθώς και από τη συμπεριφορά, που πρέπει να τηρεί ο αστυνομικός εντός και εκτός υπηρεσίας λόγω της ιδιότητάς του.

3. Τα πειθαρχικά παραπτώματα τιμωρούνται ακόμη και αν τελέσθηκαν εκτός του εδάφους της επικράτειας.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ - ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ**

### **Άρθρο 5 Πειθαρχικές ποινές**

1. Οι πειθαρχικές ποινές, που επιβάλλονται στους Αστυνομικούς και καταχωρίζονται στα ατομικά τους έγγραφα, είναι:
  - α) Απόταξη.
  - β) Αργία με απόλυση διάρκειας δύο (2) έως έξι (6) μήνες
  - γ) Αργία με πρόσκαιρη παύση διάρκειας δεκαπέντε (15) ημερών έως τεσσάρων (4) μηνών.
  - δ) Πρόστιμο μέχρι τρεις μηνιαίους βασικούς μηνιαίους μισθούς του τιμωρουμένου.
  - ε) Επίπληξη.
2. Η απόταξη και οι αργίες είναι ανώτερες το δε πρόστιμο και η επίπληξη κατώτερες πειθαρχικές ποινές.
3. Οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται ανεξάρτητα από την υπηρεσιακή κατάσταση στην οποία τελεί ο υπαίτιος, με την επιφύλαξη των διατάξεων της επόμενης παραγράφου.
4. Οι ανώτερες πειθαρχικές ποινές δεν επιβάλλονται στον ιερέα του Σώματος και στους εφέδρους που ανακαλούνται στην ενέργεια. Σε περίπτωση διάπραξης απ' αυτούς πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει τις προαναφερόμενες ποινές, αυτοί απολύονται του Σώματος οι δε έφεδροι διαγράφονται από τα στελέχη της εφεδρείας με απόφαση του αρμοδίου Πειθαρχικού Συμβουλίου, στο οποίο παραπέμπονται με το ερώτημα της παραμονής ή της απόλυσής τους. Αν το συμβούλιο αποφανθεί υπέρ της παραμονής τους, μπορεί να επιβάλλει σ' αυτούς κατώτερη πειθαρχική ποινή.

## Άρθρο 6

### Διάρκεια πειθαρχικής ευθύνης

1. Η πειθαρχική ευθύνη αρχίζει με την κατάταξη του αστυνομικού και λήγει με την καθ' οιονδήποτε τρόπο έξοδό του από το Σώμα, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων.
2. Πράξεις που τελέστηκαν από αστυνομικό πριν από την κατάταξή του και αποτελούν πειθαρχικά παραπτώματα με την έννοια των διατάξεων του παρόντος διώκονται πειθαρχικά, εφόσον διαπράχθηκαν:
  - α) Κατά τη διάρκεια προγενέστερης υπηρεσίας του στο δημόσιο και δεν εκδικάσθηκαν.
  - β) Πριν αποκτήσει την ιδιότητα του αστυνομικού και προβλέπονται από τις διατάξεις των εδαφ. α', β', γ', η' και ια' της παρ. 1 του άρθρου 10 και
  - γ) Κατά τη διάρκεια της επιλογής ή του διαγωνισμού μέχρι την κατάταξή του και σχετίζονται με τη συμμετοχή στο διαγωνισμό και τις προϋποθέσεις της κατάταξής του.
3. Η πειθαρχική διαδικασία που έχει αρχίσει για πειθαρχικά παραπτώματα που επισύρουν ανώτερη πειθαρχική ποινή, συνεχίζεται και μετά την έξοδο του αστυνομικού από το Σώμα, με εξαίρεση την περίπτωση του θανάτου. Στις περιπτώσεις αυτές το πειθαρχικό συμβούλιο επιβάλλει, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις, μόνο τις ανώτερες πειθαρχικές ποινές και η μεν ποινή της απόταξης εκτελείται και συνεπάγεται τη διαγραφή του τιμωρηθέντος από τα στελέχη της εφεδρείας οι δε αργίες δεν εκτελούνται και η σχετική απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου καταχωρείται στα ατομικά έγγραφα του τιμωρηθέντος. Αν όμως ο τιμωρηθείς επανέλθει στην ενέργεια, οι ποινές των αργιών εκτελούνται.
4. Στην έννοια της πειθαρχικής διαδικασίας για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου περιλαμβάνεται και η προκαταρκτική διοικητική εξέταση (Π.Δ.Ε.).

## Άρθρο 7

### Παραγραφή πειθαρχικών παραπτωμάτων

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα που τιμωρούνται με ανώτερες πειθαρχικές ποινές παραγράφονται μετά **πέντε (5) έτη** τα δε άλλα μετά **δύο (2) έτη** από την τέλεσή τους.
2. Πειθαρχικό παράπτωμα που αποτελεί και ποινικό αδίκημα δεν παραγράφεται πριν παρέλθει ο χρόνος που ορίζεται για την παραγραφή του τελευταίου, αν αυτός είναι μεγαλύτερος, άλλως ισχύει ο μεγαλύτερος χρόνος παραγραφής που προβλέπεται για το πειθαρχικό παράπτωμα.
3. Την παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος αναστέλλουν:
  - α) Επί πειθαρχικών παραπτωμάτων, των οποίων η πραγματική βάση αποτελεί ταυτόχρονα την αντικειμενική υπόσταση ποινικού αδικήματος, η ποινική διαδικασία με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αναστέλλει



και την παραγραφή του ποινικού αδικήματος.

β) Η πειθαρχική δίωξη μέχρι να εκδοθεί απόφαση σε πρώτο βαθμό ο δε χρόνος αναστολής δεν μπορεί να υπερβεί τα δύο (2) έτη και

γ) Η έκδοση απόφασης σε πρώτο βαθμό που επιβάλλει πειθαρχική ποινή.

4. Η παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος διακόπτεται με την τέλεση άλλου πειθαρχικού παραπτώματος, που αποσκοπεί στη συγκάλυψη του πρώτου ή στην παρεμπόδιση της πειθαρχικής δίωξης γι' αυτό.
5. Η παραγραφή των πειθαρχικών παραπτωμάτων, που προβλέπονται από την παρ. 2 του άρθρου 6, αρχίζει από την κατάταξη του αστυνομικού.

## **Άρθρο 8**

### **Εφαρμογές Κανόνων και Αρχών του Ποινικού Δικαίου**

1. Κανόνες και αρχές του ποινικού δικαίου και της ποινικής δικονομίας εφαρμόζονται ανάλογα και στο πειθαρχικό δίκαιο, αν συνάδουν με τη φύση και το σκοπό της πειθαρχικής διαδικασίας και δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος.
2. Εφαρμόζονται οι κανόνες και οι αρχές που αφορούν ιδίως:
  - α) **Τους λόγους που αποκλείουν το άδικο της πράξης και την ικανότητα προς καταλογισμό.**
  - β) Το δικαίωμα σιγής του εγκαλουμένου.
  - γ) Το τεκμήριο αθωότητας του εγκαλουμένου και τη λειτουργία των αμφιβολιών υπέρ αυτού.
  - δ) Το δικαίωμα παράστασης του εγκαλουμένου με συνήγορο σε όλα τα στάδια της πειθαρχικής διαδικασίας.

## **Άρθρο 9**

### **Επιμέτρηση της ποινής**

Κατά την επιμέτρηση του ύψους των πειθαρχικών ποινών λαμβάνονται υπόψη:

1. Η βαρύτητα του παραπτώματος, για την οποία συνεκτιμώνται ιδίως η φύση, το είδος και το αντικείμενο του παραπτώματος, **η βλάβη που προξένησε ή ο κίνδυνος που προκάλεσε, η επίδραση που είχε στην εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας και στο κύρος του Σώματος καθώς και ο βαθμός του δόλου ή της αμέλειας του υπαιτίου.**
2. Η προσωπικότητα του υπαιτίου, για την οποία συνεκτιμώνται ιδίως ο βαθμός, η πείρα, ο χρόνος υπηρεσίας, ο χαρακτήρας, η προηγούμενη διαγωγή, η τυχόν διάπραξη του αυτού ή άλλου πειθαρχικού παραπτώματος, η ψυχική του κατάσταση, τα αίτια που οδήγησαν στην τέλεση του παραπτώματος, η αφορμή που του δόθηκε, ο σκοπός που επεδίωκε, η έμπρακτη μετάνοια που επέδειξε και η προθυμία του να επανορθώσει τις συνέπειες της πράξης του και.

3. Οι περιστάσεις υπό τις οποίες τελέσθηκε το παράπτωμα και ιδίως ο χρόνος, ο τόπος, τα μέσα, ο τρόπος διάπραξης του και γενικά οι συνθήκες τέλεσής του.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄**

### **ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ**

#### **Άρθρο 10**

#### **Παραπτώματα που επισύρουν ποινή Απόταξης**

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα, που επισύρουν την ποινή απόταξης, είναι τα κατωτέρω περιοριστικώς αναφερόμενα:
- α) Πράξεις που υποδηλώνουν έλλειψη πίστης, σεβασμού και αφοσίωσης στο Σύνταγμα και στο Δημοκρατικό Πολίτευμα της Χώρας.
  - β) Πράξεις που υπονομεύουν άμεσα ή έμμεσα την έννομη τάξη.
  - γ) Πράξεις που συνιστούν βασανιστήρια και άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας κατά την έννοια του άρθρου 137 Α του Π.Κ.
  - δ) Η συμμετοχή σε κάθε μορφής απεργία.
  - ε) **Η απείθεια ή η άρνηση εκτέλεσης διαταγής ανώτερου, που αναφέρεται σε υπηρεσιακό καθήκον.**
- στ) Παραβίαση της υπηρεσιακής εχεμύθειας, που σχετίζεται με εθνικά θέματα ή τη διαρροή απορρήτων και άκρως απορρήτων εγγράφων της Υπηρεσίας.
- ζ) Η κατά τρόπον αναξιοπρεπή χρησιμοποίηση της αστυνομικής ιδιότητας για την προς όφελος του ιδίου ή τρίτων σύναψη χρεών, τα οποία δεν εξοφλήθηκαν εγκαίρως.
- η) Η τέλεση ή η απόπειρα τέλεσης εγκλημάτων σε βαθμό κακουργήματος και η τέλεση ή απόπειρα τέλεσης των εγκλημάτων, Αντίστασης (Άρθρο 167 Π.Κ.), ελευθέρωσης φυλακισμένου από πρόθεση (Άρθρο 172 παρ.1 Π.Κ.), εγκληματικής οργάνωσης (Άρθρο 187 Π.Κ.), παραχάραξης (Άρθρο 207 Π.Κ.), πλαστογραφίας (Άρθρο 216 Π.Κ.), πλαστογραφίας πιστοποιητικών (Άρθρο 217 Π.Κ.), πλαστογραφίας και κατάχρησης ενσήμων (Άρθρο 218 Π.Κ.), υφαρπαγής ψευδούς βεβαίωσης (Άρθρο 220 Π.Κ.), υπεξαγωγής εγγράφου (Άρθρο 222 Π.Κ.), ψευδορκίας (Άρθρο 224 Π.Κ.), ψευδούς ανώμοτης κατάθεσης (Άρθρο 225 Π.Κ.), ψευδούς καταμήνυσης (Άρθρο 229 Π.Κ.), υπόθαλψης εγκληματία (Άρθρο 231 Π.Κ.), παθητικής και ενεργητικής δωροδοκίας (Άρθρα 235–236 Π.Κ.), κατάχρησης εξουσίας (Άρθρο 239 Π.Κ.), ψευδούς βεβαίωσης και νόθευσης (Άρθρο 242 Π.Κ.), καταπίεσης (Άρθρο 244 Π.Κ.), απιστίας περί την υπηρεσία (Άρθρο 256 Π.Κ.), εκμετάλλευσης εμπιστευμένων πραγμάτων (Άρθρο 257 Π.Κ.), παράβασης καθήκοντος (Άρθρο 259 Π.Κ.), παρότρυνσης υφισταμένων και ανοχής (Άρθρο 261 Π.Κ.), εμπρησμού από πρόθεση (Άρθρο 264 Π.Κ.), έκθεσης (Άρθρο 306 Π.Κ.), παράλειψης λύτρωσης από κίνδυνο ζωής (Άρθρο 307 Π.Κ.), εμπορίας δούλων (Άρθρο 323 Π.Κ.), εμπορίας ανθρώπων (Άρθρο 323 Α΄ Π.Κ.), παράνομης κατακράτησης (Άρθρο 325 Π.Κ.), κατακράτησης

παρά το Σύνταγμα (Άρθρο 326 Π.Κ.), παράνομης βίας (Άρθρο 330 Π.Κ.), εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλημάτων οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής (Άρθρα 336 έως 353 Π.Κ.), συκοφαντικής δυσφήμισης (Άρθρο 363 Π.Κ.), παραβίασης απορρήτου των τηλεφωνημάτων και της προφορικής συνομιλίας (Άρθρο 370 Α΄ Π.Κ.), κλοπής (άρθρο 372 Π.Κ.), υπεξαίρεσης κοινής και στην υπηρεσία (άρθρα 375, 258 Π.Κ.), εκβίασης (Άρθρο 385 Π.Κ.), απάτης (Άρθρο 386 Π.Κ.), απάτης σχετικής με τις ασφάλειες (Άρθρο 388 Π.Κ.), αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος (Άρθρο 394 Π.Κ.), τοκογλυφίας (Άρθρο 404 Π.Κ.), παραβάσεις της νομοθεσίας περί ζωοκλοπής, ναρκωτικών, αλλοδαπών, αρχαιοτήτων και λαθρεμπορίας, ως και παραβάσεις της νομοθεσίας περί όπλων και εκρηκτικών εφόσον οι τελευταίες τιμωρούνται με ποινή φυλακίσεως τουλάχιστον ενός (1) έτους.

θ) Η από πρόθεση τέλεση κάθε εγκλήματος που στρέφεται κατ' ανωτέρου και σχετίζεται με την εκτέλεση της υπηρεσίας.

ι) Η αυθαίρετη απουσία επί πέντε (5) συνεχείς ημέρες ή δέκα (10) ημέρες συνολικά σ' ένα έτος.

ια) Η χρήση ναρκωτικών ουσιών ή η ροπή στη χρήση οιοπνευματωδών ποτών.

ιβ) Η χαρακτηριστικά αναξιοπρεπής ή ανάξια για αστυνομικό συμπεριφορά εντός ή εκτός υπηρεσίας ή συμπεριφορά που μαρτυρεί διαφθορά χαρακτήρα.

ιγ) Η βαρεία παράβαση του υπηρεσιακού καθήκοντος από πρόθεση,

ιδ) Η δημόσια προφορικώς ή εγγράφως άσκηση κριτικής των πράξεων της ιεραρχίας με προσβλητικές ή υποτιμητικές εκφράσεις καΙ?????????

**ιε) Η παροχή υπηρεσιών, συλλογής πληροφοριών για λογαριασμό τρίτων, φρούρησης ή φύλαξης ή προστασίας προσώπων ή πραγμάτων, καθώς και η καθ' οιονδήποτε τρόπο απασχόλησή του στα καταστήματα του άρθρου 1 του Π.Δ.180/1979 (Φ.Ε.Κ.46 τ. Α΄).**

2. Η ποινή της απόταξης επιβάλλεται και στην περίπτωση διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει ποινή αργίας με απόλυση, εφ' όσον κατά την τελευταία πενταετία ο υπαίτιος έχει τελεσίδικα τιμωρηθεί είτε με την ποινή αυτή είτε με δύο (2) ποινές αργίας με πρόσκαιρη παύση.

3. Για τα πειθαρχικά παραπτώματα της τέλεσης ή απόπειρας τέλεσης των εγκλημάτων αντίστασης (Άρθρο 167 Π.Κ.), πλαστογραφίας πιστοποιητικών (άρθρο 217 Π.Κ.), υφαρπαγής ψευδούς βεβαίωσης (άρθρο 220 Π.Κ.), υπεξαγωγής εγγράφου (άρθρο 222 Π.Κ.), ψευδορκίας (Άρθρο 224 Π.Κ.), ψευδούς ανώμοτης κατάθεσης (άρθρο 225 Π.Κ.), ψευδούς καταμήνυσης (άρθρο 229 Π.Κ.), ψευδούς βεβαίωσης και νόθευσης (άρθρο 242 Π.Κ.), εκμετάλλευσης εμπιστευμένων πραγμάτων (άρθρο 257 Π.Κ.), παράβασης καθήκοντος (άρθρο 259 Π.Κ.), παράλειψης λύτρωσης από κίνδυνο ζωής (άρθρο 307 Π.Κ.), παράνομης κατακράτησης (άρθρο 325 Π.Κ.), κατακράτησης παρά το Σύνταγμα (Άρθρο 326 Π.Κ.), παράνομης βίας (άρθρο 330 Π.Κ.), και συκοφαντικής δυσφήμισης (άρθρο 363 Π.Κ.), που προβλέπονται από το εδάφ. η΄ της παρ. 1, το αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο, εκτιμώντας τη βαρύτητα του παραπτώματος, την προσωπικότητα



του υπαιτίου και τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέσθηκαν, μπορεί να επιβάλλει αντί της ποινής της απόταξης ποινή αργίας με απόλυση.

## Άρθρο 11

### Παραπτώματα που επισύρουν ποινή αργίας με απόλυση

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα, που επισύρουν την ποινή αργίας με απόλυση, είναι τα κατωτέρω περιοριστικώς αναφερόμενα:
  - α) Η παραβίαση της υπηρεσιακής εχεμύθειας, που μπορεί να επιφέρει βλάβη της Υπηρεσίας ή τρίτων ή να δυσχεράνει το έργο αυτής.
  - β) **Οι οποιασδήποτε μορφής δημόσιες εκδηλώσεις υπέρ ή κατά πολιτικών κομμάτων ή πολιτικών προσώπων.**
  - γ) Η δημόσια προφορικός ή εγγράφως άσκηση κριτικής των πράξεων της Ιεραρχίας με τη χρήση ψευδών ή αβασίμων επιχειρημάτων.
  - δ) Η μέθη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας.
  - ε) Η συμμετοχή σε παράνομα παίγνια, που διενεργούνται ιδίως σε δημόσια κέντρα ή άλλους δημόσιους χώρους και η παραμονή σ' αυτούς τους χώρους όταν διενεργούνται παράνομα παίγνια, χωρίς να ενεργεί για την εφαρμογή του νόμου κατά των παραβατών.
  - στ) Η από βαρεία αμέλεια ελευθέρωση φυλακισμένου.
  - ζ) Η από πρόθεση τέλεση ή απόπειρα τέλεσης πλημμελήματος, κατά του οποίου απειλείται στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον τριών (3) μηνών, εφόσον η πράξη αυτή δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις του προηγούμενου άρθρου.
  - η) Η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων από μία (1) έως τέσσερις (4) συνεχείς ημέρες ή μέχρι εννέα (9) συνολικά ημέρες σε ένα έτος.
  - θ) Η από βαρεία αμέλεια απώλεια οπλισμού και άλλων δημοσίων ειδών ή εγγράφων.
  - ι) Κάθε πράξη που αντιβαίνει στο υπηρεσιακό καθήκον ή συνιστά σοβαρή παραμέληση αυτού ή ασυμβίβαστη προς την ιδιότητα του αστυνομικού διαγωγή, εφόσον δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.
  - ια) Η βάνανυση συμπεριφορά προς ομοίβαθμους, υφισταμένους ή πολίτες, εφόσον δεν εμπίπτει στην περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 10.
  - ιβ) Η από πρόθεση μη έγκαιρη διεκπεραίωση υπηρεσιακών εγγράφων, εφόσον οδήγησε στην πρόκληση σοβαρής υπηρεσιακής ανωμαλίας ή στην παραγραφή ποινικών αδικημάτων ή πειθαρχικών παραπτωμάτων.
  - ιγ) Η παρότρυνση σε απείθεια κατά των νόμων, των κανονισμών ή των διαταγών της Υπηρεσίας.
  - ιδ) Η παράλειψη αναφοράς πληροφορίας, που αφορά στην τέλεση εγκλήματος ή στο δράστη αυτού εφόσον δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.
  - ιε) Η συγκάλυψη σοβαρών πειθαρχικών παραπτωμάτων κατωτέρων ή νεοτέρων

στο βαθμό. και

**ιστ) Η χωρίς την καταβολή αντιτίμου αποδοχή υπηρεσιών ή τροφίμων και ποτών προς άμεση κατανάλωση, εφόσον δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.**

2. Η ποινή της Αργίας με απόλυση επιβάλλεται και στην περίπτωση τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει ποινή αργίας με πρόσκαιρη παύση, αν μέσα σε δύο (2) χρόνια ο υπαίτιος έχει τελεσίδικα τιμωρηθεί με την ποινή αυτή.

## **Άρθρο 12**

### **Παραπτώματα που επισύρουν ποινή αργίας με πρόσκαιρη παύση**

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα που επισύρουν ποινή αργίας με πρόσκαιρη παύση είναι τα κατωτέρω περιοριστικώς αναφερόμενα :
  - α) Η απώλεια υπηρεσιακών εγγράφων ή η από αμέλεια μη έγκαιρη διεκπεραίωση αυτών, **εφόσον** οδήγησε στην πρόκληση σοβαρής υπηρεσιακής ανωμαλίας ή στη παραγραφή ποινικών αδικημάτων ή πειθαρχικών παραπτωμάτων.
  - β) Η από ελαφρά αμέλεια ελευθέρωση φυλακισμένου.
  - γ) Η εκτέλεση κατά το χρόνο αναρρωτικής άδειας οποιασδήποτε εργασίας ή δραστηριότητας, που δεν συνάδει με την κατάσταση της υγείας του ή με τη σχετική γνωμάτευση του υπηρεσιακού γιατρού ή μπορεί να επιβραδύνει την ανάρρωσή του ή να επιδεινώσει την κατάσταση της υγείας του και
  - δ) Η παράβαση της υπηρεσιακής εχεμύθειας, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του εδαφ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 10 και του εδαφ. α' της παρ.1 του άρθρου 11.
2. Η ποινή της Αργίας με πρόσκαιρη παύση επιβάλλεται και στην περίπτωση τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει ποινή προστίμου, εφόσον κατά τα τελευταία δύο (2) έτη ο υπαίτιος έχει τελεσίδικα τιμωρηθεί με ποινή προστίμου τουλάχιστον ενός Μηνιαίου Βασικού Μισθού ή με ποινές προστίμου, που σωρευτικά υπερβαίνουν τον ένα Μηνιαίο Βασικό Μισθό.

## **Άρθρο 13**

### **Παραπτώματα που επισύρουν ποινή προστίμου**

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα που επισύρουν την ποινή του προστίμου είναι τα κατωτέρω αναφερόμενα :
  - α) Η κατ' επάγγελμα άσκηση εμπορίας ή τέχνης ή η άσκηση άλλου επαγγέλματος και η χωρίς άδεια της Υπηρεσίας άσκηση των δραστηριοτήτων που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ.

538/1989 (ΦΕΚ Α' - 224).

- β) Η έλλειψη αμεροληψίας και αντικειμενικότητας στις υπηρεσιακές ενέργειες.
- γ) Η αναξιοπρεπής συμπεριφορά εντός και εκτός υπηρεσίας καθώς και το αντικανονικό της στολής.
- δ) Η χρησιμοποίηση τρίτων προσώπων για ευνοϊκή υπηρεσιακή μεταχείριση.
- ε) Η πλημμελής ή η μη έγκαιρη εκτέλεση της υπηρεσίας, καθώς και η παράλειψη ή παρέγκυση εκτέλεσης αυτής.
- στ) Η εκτός υπηρεσίας μέθη, που μπορεί να προκαλέσει δυσμενή σχόλια σε βάρος του ιδίου ή της Υπηρεσίας ή η κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας χρήση οινοπνευματωδών ποτών.
- ζ) Η άσκηση κριτικής υπηρεσιακών πράξεων αστυνομικών, που γίνεται δημόσια γραπτά ή προφορικά με χρησιμοποίηση ανακριβών στοιχείων ή με απρεπείς εκφράσεις.
- η) Η από πρόθεση ψευδής αναφορά, κατάθεση ή δήλωση και οι κακόβουλοι υπαινιγμοί ή χαρακτηρισμοί ενώπιον οποιασδήποτε υπηρεσίας ή τρίτου κατά οποιουδήποτε μέλους του Σώματος.
- θ) Η χαλαρότητα, η αδράνεια και γενικά η αμέλεια στη διοίκηση, ως και ο ανεπαρκής έλεγχος και εποπτεία των υφισταμένων.
- ι) Η μη απονομή του οφειλόμενου χαιρετισμού και η μη τήρηση των τύπων εκδήλωσης σεβασμού προς τα εθνικά σύμβολα και τους ανωτέρους.
- ια) Η συγκάλυψη ελαφρών παραπτωμάτων κατωτέρων και γενικά η πλημμελής διαχείριση της πειθαρχικής δικαιοδοσίας .
- ιβ) Η αποσιώπηση των παραπόνων κατωτέρων και η ανάρμοστη συμπεριφορά προς αυτούς.
- ιγ) Η αδικαιολόγητη εμμονή στην υποβολή αίτησης για θέμα για το οποίο έχει ήδη αποφανθεί η υπηρεσία.
- ιδ) Η ανάρμοστη συμπεριφορά προς τους πολίτες, συναδέλφους και υπαλλήλους άλλων υπηρεσιών.
- ιε) Η υπέρβαση της ιεραρχίας, κατά παράβαση των κειμένων διατάξεων.
- ιστ) Η αποδοχή οποιασδήποτε υλικής παροχής, εφόσον δεν συνιστά δωροληψία και παρέχεται λόγω της ιδιότητάς του.
- ιζ) Η μη παροχή οφειλόμενης συνδρομής σε αστυνομικό, εφόσον δεν συνιστά ποινικό αδίκημα.
- ιη) Η αναρμόδια παρέμβαση υπέρ ή κατά τρίτου προσώπου.
- ιθ) Η λόγω ασυνήθιστης χρήσης φθορά του οπλισμού και άλλων δημοσίων ειδών ως και κάθε πράξη με την οποία επέρχεται βλάβη, φθορά ή απώλεια των δημοσίων αυτών ειδών. Η παράλειψη αναφοράς για βλάβη, φθορά, ή απώλεια και η μη ακριβής συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις συντήρησης, χρήσης ή διαχείρισης των υλικών μέσων και εγκαταστάσεων της Υπηρεσίας.
- κ) Η αδικαιολόγητη μη μετάβαση για ιατρική εξέταση. Η ψευδής δήλωση ασθενείας προς αποφυγή εκτέλεσης υπηρεσίας ή διαταγής μετακίνησης,

- αν ο αστυνομικός κριθεί ικανός για εκτέλεση υπηρεσίας από τον ιατρό που εκτελεί την υγειονομική υπηρεσία της Αστυνομίας και
- κα) Κάθε παράβαση υποχρέωσης που απορρέει από τους νόμους, τους κανονισμούς και τις διαταγές της υπηρεσίας.
2. Τα παραπτώματα που προβλέπονται από τις διατάξεις των εδαφ. α, β', δ', ζ', ιγ', ιθ' και κα' της παρ. 1, τιμωρούνται με την ποινή του προστίμου εφόσον δεν τιμωρούνται βαρύτερα από άλλη διάταξη.

## Άρθρο 14

### Παραπτώματα που επισύρουν ποινή επίπληξης

1. Την ποινή της επίπληξης επισύρουν τα όλως ελαφρά παραπτώματα, που αφορούν την **εκτέλεση των καθηκόντων**, τη **συμπεριφορά**, την **εμφάνιση** και την παράσταση γενικά του αστυνομικού εντός και εκτός υπηρεσίας.
2. Η ποινή της επίπληξης επιβάλλεται επίσης και για τα παραπτώματα του προηγούμενου άρθρου, αν το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο, εκτιμώντας τη βαρύτητα του παραπτώματος, την προσωπικότητα του υπαιτίου και τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέσθηκαν, κρίνει ότι δεν πρέπει να επιβληθεί η ποινή του προστίμου.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

### ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

## Άρθρο 15

### Διαθεσιμότητα

1. Αρμόδιοι για τη λήψη του διοικητικού μέτρου της διαθεσιμότητας, είναι:
- α) Ο Υπουργός Εσωτερικών για τους Αντιστρατήγους.
- β) Ο Υφυπουργός Εσωτερικών για τους Υποστράτηγους και Ταξιάρχους.
- γ) Ο Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας για τους Αστυνομικούς Διευθυντές.
- δ) Ο Υπαρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας για τους λοιπούς Αξιωματικούς και
- ε) Ο Προϊστάμενος του Επιτελείου του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας για τους λοιπούς αστυνομικούς.
2. Σε διαθεσιμότητα μπορεί να τίθενται οι αστυνομικοί, όταν ασκείται σε βάρος τους ποινική δίωξη για ποινικό αδίκημα για το οποίο απειλείται ποινή κάθειρξης ή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών ή διατάσσεται σε βάρος τους Ε.Δ.Ε., για πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο απειλείται ανώτερη πειθαρχική ποινή. Η διάρκεια της διαθεσιμότητας δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δεκαοκτώ (18) μήνες, εκτός αν πρόκειται για πειθαρχικό παράπτωμα

για το οποίο απειλείται η ποινή της απόταξης οπότε μπορεί να διαρκέσει μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μήνες. Η διαθεσιμότητα μπορεί να λήξει και πριν την συμπλήρωση των παραπάνω χρονικών ορίων, με πράξη του οργάνου που την αποφάσισε, εκτός αν επιβλήθηκε με τελεσίδικη διοικητική πράξη πειθαρχική ποινή, οπότε λήγει με την έναρξη εκτέλεσής της.

3. Σε διαθεσιμότητα τίθενται υποχρεωτικά οι αστυνομικοί για όλο το χρονικό διάστημα που εκτίουν στερητική της ελευθερίας ποινή ή τελούν σε προσωρινή κράτηση. Σε περίπτωση αντικατάστασης της προσωρινής κράτησης με περιοριστικούς όρους δεν διακόπτεται η διαθεσιμότητα. Η διάρκεια της υποχρεωτικής δεν υπολογίζεται στη διάρκεια της δυννητικής διαθεσιμότητας.
4. Σε διαθεσιμότητα τίθενται υποχρεωτικά και οι αστυνομικοί στους οποίους επιβλήθηκε ποινή απόταξης και διαγράφηκαν από τη δύναμη του Σώματος, σε περίπτωση που η απόφαση με την οποία επιβλήθηκε η ποινή αυτή ακυρώθηκε από διοικητικό δικαστήριο. Η διαθεσιμότητα αυτή διαρκεί μέχρι να αποφανθεί για την υπόθεση το αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο, που επιλαμβάνεται μετά την ακυρωτική απόφαση και δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) έτος.
5. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 54 του παρόντος έχουν ανάλογη εφαρμογή και στην περίπτωση της διαθεσιμότητας.
6. Η θέση του αστυνομικού σε διαθεσιμότητα δεν κωλύει την εκ νέου θέση αυτού στην ίδια κατάσταση για άλλο πειθαρχικό παράπτωμα ή ποινικό αδίκημα. Στην περίπτωση όμως αυτή η νέα διαθεσιμότητα αρχίζει μετά τη λήξη της πρώτης.
7. Σε περίπτωση επιβολής ποινής αργίας για άλλο πειθαρχικό παράπτωμα, κατά το χρόνο που ο αστυνομικός τελεί σε διαθεσιμότητα, αναστέλλεται η κατάσταση της διαθεσιμότητας από την έναρξη έκτισης της ποινής και συνεχίζεται μετά την έκτιση της.
8. Οι τελούντες σε κατάσταση διαθεσιμότητας:
  - α) Δεν εκτελούν υπηρεσία από την επίδοση σ' αυτούς της σχετικής απόφασης αλλά υποχρεούνται, εφόσον κλητεύονται, να εμφανίζονται για εξέταση ενώπιον των αρμοδίων δικαστικών και ανακριτικών αρχών, οπότε έχουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εν ενεργεία συναδέλφων τους, χωρίς να διακόπτεται η κατάσταση στην οποία τελούν.
  - β) Δεν επιτρέπεται να φέρουν τη στολή ούτε να απομακρύνονται από την έδρα της Υπηρεσίας τους χωρίς την έγκριση, κατά περίπτωση, των αρμοδίων οργάνων που ορίζονται στην παρ. 1 .
  - γ) Υπόκεινται στις διατάξεις περί πειθαρχίας όπως και οι εν ενεργεία αστυνομικοί και
  - δ) Υποχρεούνται να παραδίδουν τον ατομικό οπλισμό και το υπηρεσιακό δελτίο ταυτότητας, οπότε εφοδιάζονται με σχετική βεβαίωση της Υπηρεσίας, που φέρει φωτογραφία με πολιτική περιβολή και τα στοιχεία της ταυτότητάς τους.
9. Ο χρόνος της διαθεσιμότητας, που διανύθηκε για πειθαρχικό παράπτωμα



για το οποίο επακολούθησε η επιβολή της ποινής της απόταξης και εκείνος που διανύθηκε λόγω έκτισης στερητικής της ελευθερίας ποινής ή προσωρινής κράτησης, δεν θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας. Σε περίπτωση επιβολής ποινής αργίας, ο χρόνος διαθεσιμότητας λογίζεται ως χρόνος έκτισης της ποινής αυτής. Αν επιβλήθηκε κατώτερη πειθαρχική ποινή ή δεν επιβλήθηκε ποινή, ο χρόνος της διαθεσιμότητας λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας και αίρονται οι συνέπειες αυτής.

## Άρθρο 16

### Προσωρινή μετακίνηση

1. Σε περίπτωση που σε βάρος αστυνομικού διατάσσεται Ε.Δ.Ε. για πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει ανώτερη πειθαρχική ποινή, μπορεί να διαταχθεί η προσωρινή μετακίνηση αυτού σε άλλη Υπηρεσία για όλο το χρονικό διάστημα που διαρκεί η εξέταση, αν η μετακίνηση αυτή κρίνεται αναγκαία για την καλύτερη διεξαγωγή της διοικητικής εξέτασης ή για το συμφέρον της υπηρεσίας.
2. Αρμόδιος για μεν τη λήψη του μέτρου είναι αυτός που διέταξε την Ε.Δ.Ε. ή οποιοσδήποτε ιεραρχικά προϊστάμενός του για δε τη λήξη, αυτός που αποφασίζει για την Ε.Δ.Ε.

## Άρθρο 17

### Θέση εκτός υπηρεσίας

1. Σε περίπτωση, κατά την οποία λόγω **απείθειας** ή **μέθης** ή **αντικανονικού** της στολής κρίνεται ότι ο αστυνομικός δεν μπορεί να εκτελέσει υπηρεσία, επιβάλλεται σ' αυτόν το διοικητικό μέτρο της θέσης εκτός υπηρεσίας μέχρι ένα δωρο.
2. Το μέτρο αυτό επιβάλλεται από τους αρμόδιους για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης και από τον εκτελούντα καθήκοντα αξιωματικού υπηρεσίας βαθμοφόρο, είναι δε ανεξάρτητο από τις πειθαρχικές κυρώσεις, που προβλέπονται για το συγκεκριμένο πειθαρχικό παράπτωμα.
3. Ο αρμόδιος για τον έλεγχο της πειθαρχικής ποινής, που επιβάλλεται για το παράπτωμα συνεπεία του οποίου ο αστυνομικός τέθηκε εκτός υπηρεσίας, αποφαινεται και για την επικύρωση ή μη του μέτρου αυτού. Σε περίπτωση επικύρωσης του μέτρου ο αστυνομικός στερείται των ανάλογων αποδοχών, ανεξάρτητα από την επιβολή ή όχι πειθαρχικής ποινής.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄** **ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΠΟΙΝΩΝ**

### **Άρθρο 18** Συνέπειες της απόταξης

1. Οι αστυνομικοί στους οποίους επιβλήθηκε η ποινή της απόταξης διαγράφονται από τη δύναμη του Σώματος μετά 15 ημέρες από τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το 15<sup>ο</sup> ημέρο αυτό θεωρείται ως χρόνος υπηρεσίας για όλες τις συνέπειες.
2. Οι αστυνομικοί που τίθενται στην κατάσταση της απόταξης δεν εγγράφονται στα στελέχη της εφεδρείας και δεν μπορούν να επανέλθουν στην ενεργό υπηρεσία.

### **Άρθρο 19** Συνέπειες της αργίας με απόλυση

1. Οι αστυνομικοί στους οποίους επιβάλλεται ποινή αργίας με απόλυση:
  - α) Δεν εκτελούν υπηρεσία από την επομένη της επίδοσης σ' αυτούς της σχετικής απόφασης, υποχρεούνται όμως να εμφανίζονται προς εξέταση ενώπιον των αρμοδίων δικαστικών και ανακριτικών αρχών, εφόσον κλητεύονται.
  - β) Δεν επιτρέπεται να φέρουν στολή και υπόκεινται σε όλες τις περί πειθαρχίας διατάξεις όπως οι εν ενεργεία αστυνομικοί και
  - γ) Υποχρεούνται να παραδίδουν τον ατομικό τους οπλισμό και το υπηρεσιακό δελτίο ταυτότητας, οπότε εφοδιάζονται με σχετική βεβαίωση της Υπηρεσίας, η οποία φέρει φωτογραφία με πολιτική περιβολή και τα στοιχεία της ταυτότητάς τους.
2. Οι αστυνομικοί που τίθενται σε κατάσταση αργίας με απόλυση υποβιβάζονται κατά αρχαιότητα στην επετηρίδα στις προβλεπόμενες για το βαθμό τους οργανικές θέσεις οι μεν Αξιωματικοί κατά 5% οι δε Ανθυπαστυνόμοι και Αρχιφύλακες κατά 3%, για κάθε μήνα αργίας. Για τους βαθμούς, των οποίων οι θέσεις είναι ενιαίες, ο αριθμός των οργανικών θέσεων υπολογίζεται για κάθε βαθμό στον αριθμό των θέσεων που προκύπτει από τη διαίρεση του αριθμού των ενιαίων θέσεων δια του αριθμού των βαθμών που εντάσσονται στις θέσεις αυτές. Οι κλασματικοί αριθμοί και τα κλασματικά υπόλοιπα, που προκύπτουν κατά τον υπολογισμό του ανωτέρω ποσοστού υπολογίζονται στην αμέσως επομένη μονάδα ασχέτως του μεγέθους τους.  
Αν ο αριθμός των νεότερων ομοιοβάθμων δεν επαρκεί για τη συμπλήρωση των θέσεων απώλειας αρχαιότητας, ο αριθμός αυτός συμπληρώνεται με θέσεις του αμέσως κατωτέρου βαθμού. Στην περίπτωση αυτή καθώς και όταν πρόκειται περί Υπαστυνόμων Β' και Αρχιφυλάκων, ο τιθέμενος σε αργία με

απόλυση εντάσσεται στο τέλος των ομοιοβάθμων του και χάνει τις υπολειπόμενες θέσεις αμέσως μετά την προαγωγή αστυνομικών στους βαθμούς αυτούς.

3. Η κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου απώλεια των θέσεων υπολογίζεται με βάση την επετηρίδα που ισχύει κατά το χρόνο επιβολής της ποινής. Κατ' εξαίρεση, αν σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις αναβάλλεται ή παραλείπεται η οφειλόμενη κρίση εξαιτίας της υπόθεσης για την οποία επιβλήθηκε η ποινή, ο κατά τα ανωτέρω υπολογισμός των θέσεων γίνεται με βάση την επετηρίδα που ίσχυε πριν από την οφειλόμενη κρίση.
4. Ο χρόνος της αργίας με απόλυση σε καμιά περίπτωση δεν λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας και οι τελούντες στην κατάσταση αυτή λαμβάνουν το 50% του συνόλου των αποδοχών τους.

## **Άρθρο 20**

### **Συνέπειες Αργίας με πρόσκαιρη παύση**

1. Ο χρόνος της αργίας με πρόσκαιρη παύση θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας, με την επιφύλαξη του άρθρου 12 παρ. 3 του ν. 671/1977 (Φ.Ε.Κ. Α΄-236).
2. Οι τελούντες στην κατάσταση της αργίας με πρόσκαιρη παύση λαμβάνουν το 60% του συνόλου των αποδοχών τους και
3. Οι διατάξεις της παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται και στην προκειμένη περίπτωση.

## **ΜΕΡΟΣ Β΄**

### **ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄**

### **ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΔΙΩΞΗ**

## **Άρθρο 21**

### **Άσκηση πειθαρχικής δίωξης**

1. Η δίωξη των πειθαρχικών παραπτώμων αποτελεί καθήκον των αρμοδίων γι' αυτή πειθαρχικών οργάνων και ενεργείται αυτεπάγγελα με βάση τα στοιχεία που με οποιοδήποτε νόμιμο τρόπο περιέρχονται σ' αυτά.
2. Η πειθαρχική δίωξη ασκείται:
  - α) Με απευθείας κλήση προς απολογία, αν πρόκειται για πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει κατώτερη πειθαρχική ποινή και
  - β) Με την έκδοση διαταγής για διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης

(Ε.Δ.Ε.), αν πρόκειται για πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει ανώτερη πειθαρχική ποινή.

3. Για ελαφρά παραπτώματα, τα οποία προδήλως επισύρουν ποινή επίπληξης, ο αρμόδιος για την άσκηση της δίωξης, εκτιμώντας την εν γένει εντός και εκτός υπηρεσίας διαγωγή του αστυνομικού, μπορεί να θέσει την υπόθεση στο αρχείο με αιτιολογημένη απόφασή του. Στην περίπτωση που ο αρμόδιος να θέσει την υπόθεση στο αρχείο φέρει βαθμό κατώτερο του Αστυνομικού Διευθυντή, αυτός υποβάλλει την υπόθεση στο Διευθυντή της Προϊσταμένης Διεύθυνσης ή εξομοιούμενης μ' αυτήν Υπηρεσίας, ο οποίος αποφασίζει τελεσίδικα για την έγκριση ή μη της αρχειοθέτησης.

## Άρθρο 22

### Αρμόδιοι για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης

1. Αρμόδιοι για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης με την έκδοση διαταγής προς διενέργεια Ε.Δ.Ε., είναι ο Υπουργός και ο Υφυπουργός Εσωτερικών, ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Τάξης, ο Αρχηγός και ο Υπαρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας, ο Προϊστάμενος του Επιτελείου του Αρχηγείου, οι Γενικοί Επιθεωρητές Αστυνομίας, και οι Προϊστάμενοι των Κλάδων για όλο το Αστυνομικό προσωπικό, ο Διευθυντής της Αστυνομικής Ακαδημίας, ο Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Ασφαλείας Επισήμων και οι Γενικοί Αστυνομικοί Διευθυντές, για το προσωπικό των Υπηρεσιών τους. Αρμόδιοι για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης με την έκδοση διαταγής για διενέργεια Ε.Δ.Ε. είναι επίσης οι Διευθυντές των Αστυνομικών Διευθύνσεων και οι Διευθυντές Υπηρεσιών επιπέδου Διεύθυνσης για το προσωπικό των Υπηρεσιών τους, με εξαίρεση τα παραπτώματα που προβλέπονται από το εδάφ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 10.

Σε περίπτωση που ασκηθεί πειθαρχική δίωξη από περισσότερους συναρμοδίους για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα, κατισχύει η του ιεραρχικά ανωτέρου, στον οποίο υποβάλλονται οι διενεργηθείσες πράξεις οι οποίες παραμένουν έγκυρες.

2. Η Ε.Δ.Ε. διατάσσεται πάντοτε από αξιωματικό ανώτερο του διωκόμενου.
3. Αρμόδιοι για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης με απευθείας κλήση προς απολογία είναι εκτός από τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο πειθαρχικά όργανα και οι αξιωματικοί ανεξαρτήτως βαθμού, για όλους τους κατά βαθμό κατώτερους αστυνομικούς, ανεξάρτητα αν αυτοί υπάγονται ή όχι διοικητικά σ' αυτούς καθώς και Ανθυπαστυνόμοι και Αρχιφύλακες, εφόσον είναι διοικητές υπηρεσιών, για το κατά βαθμό κατώτερο προσωπικό τους.
4. Οι αξιωματικοί της προηγούμενης παραγράφου όταν δεν είναι διοικητές Υπηρεσιών, μπορούν αντί να ασκήσουν πειθαρχική δίωξη κατά του αστυνομικού, να υποβάλλουν αναφορά κατ' αυτού. Την ίδια δυνατότητα

έχουν και οι διοικητές υπηρεσιών, όταν ο ελεγχόμενος δεν υπάγεται διοικητικά σ' αυτούς.

### **Άρθρο 23**

#### **Καταγγελίες κατά των αστυνομικών**

1. Η εξέταση των πειθαρχικών παραπτώματων που φέρονται ότι τελέσθηκαν από αστυνομικούς σε βάρος πολιτών, προηγείται της εξέτασης των άλλων πειθαρχικών παραπτώματων.
2. Η καταγγελία εναντίον αστυνομικών γίνεται με έγγραφη αναφορά ή προφορικά ενώπιον αξιωματικού, οπότε συντάσσεται σχετική έκθεση.
3. Ανώνυμες ή προφορικές καταγγελίες κατά αστυνομικών, για τις οποίες ο καταγγέλλων δεν δέχεται να υπογράψει σχετική έκθεση, δεν μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για άσκηση πειθαρχικής δίωξης αλλά αν είναι συγκεκριμένες και συνιστούν, σε περίπτωση βασιμότητάς τους, πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει ανώτερη πειθαρχική ποινή διατάσσεται προκαταρκτική εξέταση. Σε κάθε άλλη περίπτωση τίθενται στο αρχείο και εφαρμόζεται αναλόγως η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 21.
4. Όποιος καταγγέλλει αστυνομικό δικαιούται να πληροφορείται ύστερα από αίτησή του το αποτέλεσμα της καταγγελίας του.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΠΡΟΔΙΚΑΣΙΑ**

### **Άρθρο 24**

#### **Προκαταρκτική Διοικητική εξέταση**

1. Η Προκαταρκτική Διοικητική Εξέταση (Π.Δ.Ε.) διενεργείται:
  - α) Στην περίπτωση που απλώς πιθανολογείται ή δεν υπάρχουν σαφείς ενδείξεις για την τέλεση συγκεκριμένου πειθαρχικού παραπτώματος, προκειμένου να διαπιστωθεί αν τελέσθηκε ή όχι πειθαρχικό παράπτωμα.
  - β) Για την εξακρίβωση των συνθηκών τραυματισμού ή των αιτιών πάθησης αστυνομικών, προκειμένου να κριθεί αν έχουν σχέση με την υπηρεσία και
  - γ) Για την εξακρίβωση περιστατικών ή συμβάντων που ενδιαφέρουν την Υπηρεσία.
2. Η Π.Δ.Ε. είναι μυστική διατάσσεται δε από ανώτερο αξιωματικό εκείνου κατά του οποίου στρέφεται και ενεργείται είτε από τον ίδιο το διατάξαντα ή κατόπιν διαταγής του από άλλον αξιωματικό ανώτερο ή αρχαιότερο εκείνου κατά του οποίου στρέφεται. Σε περίπτωση που κρίνεται αναγκαία η συμπλήρωση της Π.Δ.Ε., εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 26.
3. Ο ενεργών την Π.Δ.Ε. εξετάζει τους μάρτυρες, συλλέγει κάθε αποδεικτικό



στοιχείο προς διαπίστωση τέλεσης ή μη πειθαρχικού παραπτώματος και αν κατά την κρίση του προκύπτουν σαφείς ενδείξεις τέλεσης συγκεκριμένου πειθαρχικού παραπτώματος, καλεί εκείνον κατά του οποίου στρέφεται να δώσει έγγραφες εξηγήσεις, χωρίς να υποχρεούται να αναφέρει επιβαρυντικά γι' αυτόν περιστατικά.

Η εξέταση του καταγγέλλοντος, των μαρτύρων καθώς και αυτών που έχουν οποιαδήποτε ανάμιξη στην υπόθεση γίνεται προφορικά. Ο ενεργών όμως την Π.Δ.Ε. μπορεί να ζητά ή να δέχεται έγγραφα στοιχεία των ανωτέρω προσώπων και να εξετάζει αν κρίνει αναγκαίο ενόρκως τους μάρτυρες που θεωρεί ότι η μαρτυρία τους είναι ουσιώδης για τη διαλεύκανση της υπόθεσης.

4. Αν κατά τη διενέργεια της Π.Δ.Ε. προκύψει ευθύνη αστυνομικού ανωτέρου ή αρχαιότερου εκείνου που τη διέταξε ή την ενεργεί, ο ενεργών αναφέρει γι' αυτό στον διατάξαντα, προκειμένου να ενεργήσει σχετικά.
5. Αν κατά τη διενέργεια της Π.Δ.Ε. διαπιστωθεί η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει κατώτερη πειθαρχική ποινή, ο ενεργών αυτή καλεί σε απολογία τον υπαίτιο αστυνομικό σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 και για την εκδίκαση του παραπτώματος εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 31 και του άρθρου 38 του παρόντος.

## **Άρθρο 25**

### **Απ' ευθείας κλήση προς απολογία**

1. Η πειθαρχική δίωξη με απ' ευθείας κλήση προς απολογία ασκείται στην περίπτωση που ο αρμόδιος για αυτή έχει ίδια αντίληψη του πειθαρχικού παραπτώματος ή από τα στοιχεία που περιήλθαν σ' αυτόν καθ' οιονδήποτε νόμιμο τρόπο, προκύπτουν σαφείς ενδείξεις τελέσεως συγκεκριμένου πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει κατώτερη πειθαρχική ποινή. Ο εγκαλούμενος δικαιούται να λάβει γνώση των στοιχείων του πειθαρχικού φακέλου, να ζητήσει αντίγραφα των εγγράφων και απολογούμενος να προσκομίσει έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία, μεταξύ των οποίων και μέχρι δύο ένορκες βεβαιώσεις μάρτυρα, που συντάχθηκαν ενώπιον συμβολαιογράφου ή ειρηνοδίκη.
2. Η κλήση σε απολογία περιέχει:
  - α) Τα στοιχεία του διωκομένου (βαθμός, αριθμός μητρώου, επώνυμο, όνομα και πατρώνυμο).
  - β) Πλήρη και ακριβή προσδιορισμό των πράξεων που στοιχειοθετούν τα αποδιδόμενα στον αστυνομικό παραπτώματα καθώς και τις τυχόν ειδικές συνθήκες κάτω από τις οποίες τελέστηκαν οι πράξεις αυτές.
  - γ) Τον τόπο και χρόνο τέλεσης των πράξεων.
  - δ) Τις διατάξεις που προβλέπουν τα πειθαρχικά παραπτώματα.
  - ε) Την προθεσμία προς υποβολή έγγραφης απολογίας, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των πέντε (5) ημερών από την επίδοση της κλήσης.

- στ) Υπόμνηση των δικαιωμάτων που έχει ο εγκαλούμενος να λάβει γνώση των στοιχείων του φακέλου, να ζητήσει αντίγραφα των σχετικών εγγράφων και να προσκομίσει έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία μεταξύ των οποίων και μέχρι δύο ένορκες βεβαιώσεις μαρτύρων υπερασπίσεως, που συντάχθηκαν ενώπιον συμβολαιογράφου ή ειρηνοδίκη και
- ζ) Τον τόπο και την ημερομηνία σύνταξης της κλήσης, την υπογραφή του ασκούντος την πειθαρχική δίωξη, το ονοματεπώνυμο και το βαθμό του καθώς και τη σφραγίδα της Υπηρεσίας.
3. Η κλήση σε απολογία συντάσσεται σε δύο (2) αντίτυπα, από τα οποία το πρώτο παραμένει στο αρχείο της Υπηρεσίας και το δεύτερο επιδίδεται στον εγκαλούμενο με αποδεικτικό επίδοσης που συντάσσεται επί του σώματος του πρώτου αντιτύπου.
  4. Σε περίπτωση που ο εγκαλούμενος αρνείται να παραλάβει την κλήση ή να υπογράψει το αποδεικτικό, γίνεται σχετική μνεία σ' αυτό από τον επιδίδοντα παρουσία μάρτυρα, ο οποίος προσυπογράφει το αποδεικτικό. Αν ο εγκαλούμενος αρνείται να προσέλθει προς παραλαβή της κλήσης, αυτή επιδίδεται στην κατοικία του σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ποιν. Δικονομίας.
  5. Η πειθαρχική διαδικασία συνεχίζεται και στην περίπτωση που ο εγκαλούμενος δεν υπέβαλε εμπρόθεσμα την απολογία του. Η απολογία που υποβάλλεται εκπρόθεσμα αλλά πριν την έκδοση της απόφασης ή την επικύρωση της ποινής, λαμβάνεται υπόψη.
  6. Η απολογία υποβάλλεται εγγράφως και συντάσσεται σε ύφος κόσμιο ο δε εγκαλούμενος περιορίζεται μόνο στα απαραίτητα για την υπεράσπισή του ζητήματα. Οι περιεχόμενες στην απολογία προσβλητικές εκφράσεις, κρίσεις ή σχόλια σε βάρος αστυνομικών που δεν είναι απαραίτητες για την υπεράσπισή του, αποτελούν πειθαρχικό παράπτωμα. Στην περίπτωση αυτή η πειθαρχική δίωξη ασκείται μετά την τελεσίδικη εκδίκαση του παραπτώματος.
  7. Στην περίπτωση που ο εγκαλούμενος είναι διοικητής υπηρεσίας, η κλήση σε απολογία μπορεί να αντικατασταθεί με διαταγή, που περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της κλήσης της παραγράφου 2. Η προθεσμία προς απολογία αρχίζει από την επομένη της ημερομηνίας παραλαβής της διαταγής από την Υπηρεσία του εγκαλουμένου και αν αυτός κωλύεται από την επομένη της άρσης του κωλύματος.

## Άρθρο 26

### Ένορκη Διοικητική Εξέταση

1. Ένορκη Διοικητική Εξέταση (Ε.Δ.Ε.) διενεργείται όταν από τα υπάρχοντα στοιχεία προκύπτουν σαφείς ενδείξεις για την τέλεση συγκεκριμένου πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει ανώτερη πειθαρχική ποινή, προκειμένου να διαπιστωθούν η τέλεση ή μη αυτού, οι συνθήκες κάτω από τις οποίες τελέσθηκε και ο τυχόν υπαίτιος.

2. Η Ε.Δ.Ε., με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 2622/1998, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 2713/1999, διενεργείται:

α) Για τον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας από τον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Τάξης.

β) Για τους αντιστρατήγους από τον Αρχηγό και

γ) Για τους λοιπούς αστυνομικούς από αξιωματικό ανώτερο του εγκαλουμένου κατά το χρόνο της πειθαρχικής δίωξης, ο οποίος ορίζεται με τη σχετική διαταγή, εκτός αν ο διατάξας κρίνει ότι πρέπει να την ενεργήσει ο ίδιος. Η διενέργεια της Ε.Δ.Ε. κοινοποιείται στις ιεραρχικά προϊστάμενες Υπηρεσίες.

Αν διαταχθεί συμπλήρωση της Ε.Δ.Ε., ανατίθεται είτε στον αξιωματικό που την ενήργησε είτε σε άλλον ανώτερο ή αρχαιότερο αυτού. Κατ' εξαίρεση, αν ο ενεργήσας την Ε.Δ.Ε. προήχθη λόγω αποστρατείας του, η συμπλήρωση αυτής μπορεί να ανατεθεί και σε αξιωματικό που φέρει το βαθμό που κατείχε ο διενεργήσας πριν την προαγωγή του. Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια της Ε.Δ.Ε. ανακύψει λόγος που κωλύει ή καθιστά δυσχερή την περαίωση αυτής από τον διενεργούντα αξιωματικό, η συνέχιση της μπορεί ν' ανατεθεί σε νεότερο ή κατώτερο αυτού, εφόσον δεν έχει εκδοθεί κλήση σε απολογία.

3. Με τη διαταγή διενέργειας Ε.Δ.Ε. ορίζεται και ο αξιωματικός που θα τη διενεργήσει. Κατ' εξαίρεση στις περιπτώσεις που η Ε.Δ.Ε. διατάσσεται από τον Υπουργό και τον Υφυπουργό Εσωτερικών, το Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Τάξης, τον Αρχηγό, τους Αντιστρατήγους, τους Υποστρατήγους, τους Γενικούς Αστυνομικούς Διευθυντές και τους Ταξιάρχους διευθυντές αυτοτελών υπηρεσιακών μονάδων, ο ορισμός του αξιωματικού που θα διενεργήσει την Ε.Δ.Ε. μπορεί να ανατεθεί στον προϊστάμενο της Υπηρεσίας στην οποία απευθύνεται η σχετική διαταγή.

4. Η Ε.Δ.Ε. για τα πειθαρχικά παραπτώματα που αναφέρονται στο εδάφ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 10, ανατίθεται σε αξιωματικό Διεύθυνσης ή Υπηρεσίας που εξομοιώνεται μ' αυτή, άλλης από εκείνη στην οποία υπάγονται διοικητικά οι εγκαλούμενοι αστυνομικοί.

5. Η Ε.Δ.Ε. είναι έγγραφη και μυστική. Ο εγκαλούμενος παρίσταται ο ίδιος ή με το συνήγορό του σ' εκείνες τις ανακριτικές πράξεις που επιτρέπεται να παρίσταται κατά τις σχετικές διατάξεις του Κ. Ποιν. Δ.

6. Η Ε.Δ.Ε. δεν μπορεί να επεκταθεί στην έρευνα και άλλων πειθαρχικών παραπτωμάτων για τα οποία προέκυψαν στοιχεία κατά τη διενέργειά της χωρίς νέα διαταγή αυτού που την διέταξε, εκτός αν είχε δοθεί σχετική εξουσιοδότηση με την αρχική διαταγή. Αν δεν υπήρξε τέτοια εξουσιοδότηση, ο διενεργών την εξέταση αναφέρει σχετικά στον διατάξαντα.

7. Στην περίπτωση που κατά τη διενέργεια της Ε.Δ.Ε. προκύψει ευθύνη αστυνομικού ανωτέρου ή αρχαιότερου εκείνου που τη διέταξε ή που την ενεργεί, ο ενεργών αναφέρει γι' αυτό στον διατάξαντα ή στον άμεσα ιεραρχικά προϊστάμενό του προκειμένου να ενεργήσουν σχετικά.

8. Αν από την Ε.Δ.Ε. προκύψουν σαφείς ενδείξεις τέλεσης συγκεκριμένου πειθαρχικού παραπτώματος από συγκεκριμένο αστυνομικό, αυτός καλείται σε απολογία. Η κλήση σε απολογία είναι γραπτή και περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις α', β', γ', δ' και ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 25 και επιδίδεται πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες προ της εμφάνισής του σε απολογία. Η κλήση περιλαμβάνει επίσης τη διαταγή με βάση την οποία ενεργείται η Ε.Δ.Ε. και μνεία των αναφερομένων στην παράγραφο 10 δικαιωμάτων του εγκαλουμένου.
9. Στην περίπτωση που υπάρχουν περισσότεροι εγκαλούμενοι που απολογήθηκαν, ο ενεργών την Ε.Δ.Ε. υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως το πέρας αυτής στους εγκαλουμένους, κάνοντας μνεία ότι υπήρξαν και απολογίες άλλων.
10. Ο καλούμενος σε απολογία δικαιούται:
- α) Να λάβει γνώση των σχετικών εγγράφων της πειθαρχικής δικογραφίας για την οποία συντάσσεται σχετική έκθεση που προσυπογράφει.
  - β) Να ζητήσει, με γραπτή αίτηση και δαπάνη του αντίγραφα των εγγράφων της δικογραφίας, εκτός από εκείνα τα οποία από ειδικές διατάξεις χαρακτηρίζονται ως απόρρητα. Στην τελευταία περίπτωση χορηγούνται μόνο τα στοιχεία εκείνα που αφορούν την κρινόμενη υπόθεσή του.
  - γ) Να εμφανίζει προς εξέταση ενώπιον του ενεργούντος την Ε.Δ.Ε. μέχρι τρεις (3) μάρτυρες υπεράσπισης.
  - δ) Να παρίσταται με συνήγορο κατά την απολογία του και σε κάθε μεταγενέστερη εξέτασή του. Ο διορισμός του συνηγόρου γίνεται με προφορική δήλωση που καταχωρίζεται στην έκθεση απολογίας του είτε με απλή έγγραφη αναφορά που τίθεται στη δικογραφία και
  - ε) Να λάβει γνώση των απολογιών των τυχόν λοιπών εγκαλουμένων και να υποβάλει συμπληρωματικά, άπαξ εντός 5ημεμέρου, απολογητικό υπόμνημα. Η προθεσμία αυτή αρχίζει από την επομένη της γνωστοποίησεως σε αυτόν του πέρατος της εξέτασης.
11. Οι διατάξεις των παραγράφων 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 25, έχουν ανάλογη εφαρμογή.
12. Σε περίπτωση που διαταχθεί συμπλήρωση της ενεργηθείσης Ε.Δ.Ε. και προκύψουν νέα στοιχεία, που είτε μεταβάλλουν επί το βαρύτερο το χαρακτηρισμό του παραπτώματος είτε συνιστούν νέο πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο υπάρχει σχετική αρμοδιότητα, ο εγκαλούμενος καλείται από τον ενεργούντα σε συμπληρωματική απολογία οπότε μπορεί να ασκήσει εκ νέου τα δικαιώματά του. Σε κάθε άλλη περίπτωση συμπλήρωσης της Ε.Δ.Ε., καλείται μόνο να λάβει γνώση των στοιχείων που προέκυψαν μεταγενέστερα οπότε μπορεί να υποβάλει συμπληρωματικό υπόμνημα.
13. Ο ενεργών την Ε.Δ.Ε. μπορεί αν κρίνει ότι κατώτερός του έχει οποιαδήποτε ανάμειξη στην υπόθεση που ερευνά, να τον καλέσει να υποβάλει σχετική έγγραφη αναφορά χωρίς να υποχρεούται να αναφέρει επιβαρυντικά για αυτόν περιστατικά.

14. Η Ε.Δ.Ε. περατούται εντός της οριζόμενης από τον διατάξαντα προθεσμίας, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί, εάν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, για μια ακόμη φορά από τον διατάξαντα, με αιτιολογημένη απόφασή του, για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες.

### **Άρθρο 27**

#### **Ένορκη Διοικητική Εξέταση που δε συνιστά άσκηση πειθαρχικής δίωξης**

1. Οι αναφερόμενοι στην παράγραφο 1 του άρθρου 22 είναι αρμόδιοι να διατάξουν Ε.Δ.Ε. που δε συνιστά άσκηση πειθαρχικής δίωξης και ενεργείται από τους αναφερομένους στην παράγραφο 2 του άρθρου 26 αξιωματικούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.
2. Η Ε.Δ.Ε. περατούται εντός της οριζόμενης από τον διατάξαντα προθεσμίας, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί, εάν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, για μια ακόμη φορά από τον διατάξαντα, με αιτιολογημένη απόφασή του, για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες.
3. Η Ε.Δ.Ε. αυτή διατάσσεται από αξιωματικό ανώτερο εκείνου κατά του οποίου στρέφεται στις κατωτέρω περιπτώσεις:
  - α) Απώλειας ή φθοράς υλικού ή άλλων αξιών του Δημοσίου για τον καταλογισμό της αξίας αυτών που προβλέπεται από τις οικείες διατάξεις.
  - β) Τροχαίου ατυχήματος στο οποίο εμπλέκεται υπηρεσιακό όχημα, για την αποτίμηση των προκληθεισών ζημιών και τον καταλογισμό αυτών, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.
  - γ) Θανάτου αστυνομικού κατά τη διάρκεια διατεταγμένης υπηρεσίας ή εκτός υπηρεσίας, εφόσον στην τελευταία περίπτωση ο θάνατος δεν οφείλεται σε παθολογικά αίτια και
  - δ) Όταν προβλέπεται από ειδικές διατάξεις.
4. Αν κατά τη διενέργεια της Ε.Δ.Ε. βεβαιωθεί πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει ανώτερη πειθαρχική ποινή, ο ενεργών αυτήν ασκεί αν είναι αρμόδιος την πειθαρχική δίωξη σύμφωνα με το άρθρο 26, άλλως αναφέρει σχετικά στο αρμόδιο όργανο για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης. Σε περίπτωση που βεβαιωθεί πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει κατώτερη πειθαρχική ποινή, καλεί τον υπαίτιο σε απολογία, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 8, 10 και 11 του προηγούμενου άρθρου και για την εκδίκαση του παραπτώματος εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 39.

### **Άρθρο 28**

#### **Κωλύματα για ενέργεια Διοικητικών Εξετάσεων**



1. Κωλύεται να διενεργήσει διοικητική εξέταση όποιος:
  - α) Είναι συγγενής εξ αίματος του εγκαλουμένου ή του εγκαλούντος κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριόριστα, εκ πλαγίου δε μέχρι τετάρτου βαθμού και εξ αγχιστείας μέχρι τρίτου ή σύζυγος αυτών.  
Τα κωλύματα της συγγένειας από αγχιστεία και της συζυγικής σχέσης εξακολουθούν να υφίστανται και μετά τη λύση του γάμου.
  - β) Έχει ιδιαίτερη φιλία ή έχθρα με τον εγκαλούμενο ή τον εγκαλούντα ή συντρέχουν στο πρόσωπό του γεγονότα ικανά να δικαιολογήσουν εύλογη δυσπιστία για την αμεροληψία του.
  - γ) Κατήγγειλε την πράξη για την οποία διατάχθηκε η εξέταση.
  - δ) Φέρεται βάσει ενδείξεων, ότι έχει ευθύνη για την πράξη που αποτελεί αντικείμενο της εξέτασης.
  - ε) Έχει συμφέρον από την έκβαση της υπόθεσης και
- στ) Έχει εξετασθεί ως μάρτυρας ή έχει γνωμοδοτήσει ως πραγματογνώμονας στην ίδια υπόθεση.
2. Ο αξιωματικός στο πρόσωπο του οποίου υπάρχει κώλυμα υποχρεούται, μετά τη λήψη της διαταγής με την οποία του ανατέθηκε η διενέργεια της εξέτασης, να γνωστοποιήσει αμέσως το κώλυμα σ' αυτόν που τον όρισε, με αναφορά του στην οποία πρέπει να εκτίθενται λεπτομερώς οι λόγοι του κωλύματός του και να επισυνάπτονται τα αναγκαία για την απόδειξή του στοιχεία. Η ίδια υποχρέωση υπάρχει και όταν το κώλυμα προκύψει κατά την διάρκεια της εξέτασης.
3. Η από πρόθεση αποσιώπηση κωλύματος και η αναληθής επίκληση αυτού με σκοπό την αποφυγή της διενέργειας της εξέτασης, συνιστούν πειθαρχικά παραπτώματα, χωρίς να αποκλείεται και εφαρμογή του άρθρου 254 του Π.Κ.
4. Σε περίπτωση που η διοικητική εξέταση στρέφεται κατά συγκεκριμένου αστυνομικού, η σχετική διαταγή κοινοποιείται σ' αυτόν ο οποίος, μέσα σε τρεις ημέρες από της κοινοποίησεως δικαιούται, άπαξ με γραπτή αναφορά, να ζητήσει την εξαίρεση του αξιωματικού στον οποίο ανατέθηκε η εξέταση για κάποιο από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 κωλύματα, επισυνάπτοντας και τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία. Αν ο λόγος εξαίρεσης προκύψει κατά τη διάρκεια της εξέτασης, η αίτηση εξαίρεσης μπορεί να υποβληθεί μέχρι και της απολογίας του εγκαλουμένου.
5. Σε περίπτωση που η διοικητική εξέταση διενεργείται από τον διατάξαντα, αυτή κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο προκειμένου να ασκήσει το αναφερόμενο στην προηγούμενη παράγραφο δικαίωμά του.
6. Η επίκληση εν γνώσει αναληθούς λόγου εξαίρεσης συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα.
7. Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια της Ε.Δ.Ε. προκύψει ευθύνη σε βάρος αστυνομικού, κατά του οποίου δεν είχε αρχικά ασκηθεί πειθαρχική δίωξη, κοινοποιείται σ' αυτόν η διενέργεια της Ε.Δ.Ε. και εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 4.
8. Αν η διοικητική εξέταση στρέφεται σε βάρος περισσοτέρων αστυνομικών, το κώλυμα που τυχόν συντρέχει στο πρόσωπο του ενεργούντος για έναν

απ' αυτούς λογίζεται ως κώλυμα και για τους λοιπούς εγκαλουμένους.

9. Αρμόδιος να αποφασίσει για το κώλυμα ή την αίτηση εξαιρέσεως είναι εκείνος που με διαταγή του οποίου ορίσθηκε ο ενεργών την εξέταση. Κατ' εξαίρεση, αν ο αξιωματικός που ενεργεί την εξέταση ορίσθηκε από τον Υπουργό και τον Υφυπουργό Εσωτερικών ή το Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Τάξης, αρμόδιος να αποφασίσει είναι ο Αρχηγός του Σώματος και στην περίπτωση που η εξέταση διενεργείται από εκείνον που τη διέταξε, αρμόδιος είναι ο αμέσως ιεραρχικά προϊστάμενός αυτού.
10. Η δήλωση κωλύματος και η αίτηση εξαιρέσεως αναστέλλουν τη διενέργεια της διοικητικής εξέτασης μέχρι να εκδοθεί σχετική απόφαση. Σε περίπτωση που αυτές απορριφθούν, συνεχίζεται η εξέταση από τον ίδιο αξιωματικό, διαφορετικά ορίζεται άλλος αξιωματικός για τη διενέργειά της, οι ανακριτικές όμως πράξεις που διενεργήθηκαν παραμένουν έγκυρες.

## **Άρθρο 29**

### **Πόρισμα Διοικητικών Εξετάσεων**

1. Οι διοικητικές εξετάσεις περατούνται με τη σύνταξη πορίσματος από τον διενεργήσαντα που περιλαμβάνει ιδίως, τον τόπο και τον χρόνο σύνταξης, το βαθμό, το ονοματεπώνυμο και την ιδιότητα του συντάκτη, τη διαταγή και τις σχετικές διατάξεις με τις οποίες διενεργήθηκε η εξέταση, τα αποδεικτικά μέσα, χωρίς να εξειδικεύεται το περιεχόμενο αυτών εκτός αν αυτό κρίνεται αναγκαίο και το συμπέρασμα. Στο συμπέρασμα αναφέρεται η κρίση του συντάκτη για το αν διαπράχθηκε ή όχι πειθαρχικό παράπτωμα και ποιο για τις περιπτώσεις της Ε.Δ.Ε. της παρ. 1 του άρθρου 26 και της Π.Δ.Ε. ή για το αντικείμενο της Ε.Δ.Ε. που η διαταγή διενεργείας της δεν συνιστά άσκηση πειθαρχικής δίωξης ή της Π.Δ.Ε. για τις περιπτώσεις των εδαφ. β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 24. Σε περίπτωση που προκύψει πειθαρχική ευθύνη, το πόρισμα περιλαμβάνει με σαφήνεια και ακρίβεια τα στοιχεία του πειθαρχικού παραπτώματος, τις διατάξεις που το προβλέπουν καθώς και τα στοιχεία του υπαιτίου.
2. Η παράλειψη αναφοράς ενός ή περισσότερων εκ των ανωτέρω στοιχείων στο πόρισμα δεν επιφέρει ακυρότητα, εκτός αν από την παράλειψη προκλήθηκε βλάβη στον εγκαλούμενο.
3. Το πόρισμα υπογράφεται από το συντάκτη, μονογράφεται κάθε σελίδα του και υποβάλλεται ιεραρχικά στον αρμόδιο να αποφασίσει.

## **Άρθρο 30**

### **Ταξινόμηση και αρίθμηση των εγγράφων της διοικητικής εξέτασης**

1. Η πειθαρχική δικογραφία αποτελείται από τα έγγραφα, τα αποδεικτικά

μέσα και το πόρισμα. Τα έγγραφα της δικογραφίας και το πόρισμα, ταξινομούνται κατ' αύξοντα αριθμό και καταχωρούνται σε πίνακα περιεχομένων εγγράφων με τη σειρά που αριθμήθηκαν, στον οποίο γίνεται μνεία και των τυχόν πειστηρίων.

Το πόρισμα λαμβάνει τον αριθμό (1) και ακολουθεί η ταξινόμηση και αρίθμηση των λοιπών εγγράφων με πρώτη τη διαταγή διενέργεια της διοικητικής εξέτασης και των επισυναπτομένων σ' αυτή εγγράφων.

2. Σε περίπτωση συμπλήρωσης της διοικητικής εξέτασης τα νέα έγγραφα της δικογραφίας ταξινομούνται και αριθμούνται, κατά τα ανωτέρω, με πρώτο το νέο πόρισμα και καταχωρούνται σε νέο πίνακα περιεχομένων. Η αρίθμηση των νέων εγγράφων συνεχίζεται από τον τελευταίο αριθμό της αρχικής αρίθμησης και γίνεται μνεία των τυχόν νέων πειστηρίων.

### **Άρθρο 31**

#### **Αρμόδιοι να αποφασίσουν για τις διοικητικές εξετάσεις**

1. Αρμόδιοι να αποφασίσουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 για τις Ε.Δ.Ε. της παραγράφου 1 του άρθρου 26 είναι :
  - α) Ο Υπουργός Εσωτερικών, αν η Ε.Δ.Ε. αφορά Αντιστρατήγους.
  - β) Ο Υφυπουργός Εσωτερικών αν η Ε.Δ.Ε. αφορά Υποστρατήγους ή αν διενεργήθηκε από το Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Τάξης ή τον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας.
  - γ) Ο Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας, αν η Ε.Δ.Ε. αφορά Ταξίαρχους ή Αστυνομικούς Διευθυντές ή αν διενεργήθηκε από τους Αντιστρατήγους ή τους προϊσταμένους των κλάδων του Αρχηγείου.
  - δ) Ο Προϊστάμενος Επιτελείου του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, αν διενεργήθηκαν από τους Γενικούς Αστυνομικούς Διευθυντές, το Διευθυντή της Αστυνομικής Ακαδημίας, ή το Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ασφάλειας Επισήμων ή αν αφορούν αστυνομικούς μέχρι και το βαθμό του Αστυνομικού Υποδιευθυντή και διενεργήθηκαν από αξιωματικούς των Διευθύνσεων των Κλάδων του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, των αυτοτελών Κεντρικών Υπηρεσιών, της Δ/σης Εξωτερικής Φρούρησης Φυλακών Σωφρονιστικών Καταστημάτων (Δ.Ε.Φ.Φ.Σ.Κ.), της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.), της Υπηρεσίας Παλλαϊκής Άμυνας / Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης (Π.Α.Μ / Π.Σ.Ε.Α) και των ασφαλιστικών φορέων του αστυνομικού προσωπικού και
  - ε) Οι Γενικοί Αστυνομικοί Διευθυντές, ο Διευθυντής της Αστυνομικής Ακαδημίας και ο Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Ασφάλειας Επισήμων, αν αφορούν αστυνομικούς μέχρι και το βαθμό του Αστυνομικού Υποδιευθυντή και διενεργήθηκαν από αξιωματικούς των υπηρεσιών της δικαιοδοσίας τους.
2. Για τις Π.Δ.Ε. και τις Ε.Δ.Ε. της παραγράφου 1 του άρθρου 27, αρμόδιοι

να αποφασίσουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 27 και των άρθρων 38 και 39, είναι αυτοί που διέταξαν τη διενέργειά τους και αν τις διενήργησαν οι ίδιοι, ο άμεσα ιεραρχικά προϊστάμενός τους.

3. Σε περίπτωση που η Ε.Δ.Ε. αφορά αστυνομικούς διαφόρων βαθμών για τους οποίους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, είναι αρμόδια να αποφασίσουν διαφορετικά πειθαρχικά όργανα, αποφαινεται για όλους το πειθαρχικό όργανο που είναι αρμόδιο για τον ανώτερο κατά βαθμό από αυτούς.
4. Ο Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας μπορεί για τις Ε.Δ.Ε. της παραγράφου 1 του άρθρου 26, εφόσον τα αρμόδια κατά τα εδάφ. γ' και δ' της παραγράφου 1 πειθαρχικά όργανα έκριναν μη παραπεμπτέο τον εγκαλούμενο στο πειθαρχικό συμβούλιο και ή έθεσαν την υπόθεση στο αρχείο ή επέβαλαν κατώτερη πειθαρχική ποινή και δεν έχει παρέλθει τρίμηνο από τη λήψη της σχετικής απόφασης, να διατάσσει την υποβολή της σχετικής δικογραφίας στον ίδιο προκειμένου να κρίνει εξ' υπαρχής την υπόθεση σύμφωνα με το άρθρο 39. Στην περίπτωση αυτή, η απόφαση με την οποία τυχόν επιβλήθηκε κατώτερη πειθαρχική ποινή ή η πράξη με την οποία η υπόθεση τέθηκε στο αρχείο, είναι αυτοδικαίως άκυρες η δε τυχόν ασκηθείσα από τον εγκαλούμενο και μη εκδικασθείσα προσφυγή θεωρείται ως μη γενομένη.
5. Οι αρμόδιοι ν' αποφασίσουν για τις διοικητικές εξετάσεις και οι ενδιαμέσα γνωματεύοντες επί των πορισμάτων αυτών, εφόσον επισημαίνουν συγκεκριμένες ελλείψεις, μπορούν να επιστρέφουν τη σχετική δικογραφία για συμπλήρωση.

## **Άρθρο 32**

### **Γνωματεύσεις επί των Πορισμάτων των διοικητικών εξετάσεων**

1. Για τα πορίσματα των διοικητικών εξετάσεων γνωματεύουν τα ιεραρχικά προϊστάμενα όργανα αυτού που ενήργησε την εξέταση μέχρι του αρμόδιου να αποφασίσει. Η γνωμάτευση ενσωματώνεται στο πόρισμα και σε περίπτωση διαφωνίας αιτιολογείται.
2. Τα πορίσματα που συντάσσονται από τους Αντιστρατήγους, τους Προϊσταμένους των Κλάδων, τους Γενικούς Αστυνομικούς Διευθυντές και τους Διευθυντές των Αυτοτελών Κεντρικών Υπηρεσιών, δεν υπόκεινται σε γνωμάτευση.
3. Στην περίπτωση που τη διοικητική εξέταση διενεργεί αξιωματικός ο οποίος υπηρετεί σε αυτοτελή Διεύθυνση του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, στην οποία προϊσταται πολιτικός υπάλληλος, για το πόρισμα γνωματεύει ο αρχαιότερος αξιωματικός που υπηρετεί στην υπηρεσία αυτή, άλλως το πόρισμα υποβάλλεται χωρίς γνωμάτευση στο αρμόδιο να αποφασίσει πειθαρχικό όργανο.

### Άρθρο 33

#### Σύνταξη εκθέσεων - Επιδόσεις εγγράφων της προδικασίας

1. Οι διατάξεις του Κ. Ποιν. Δ., που αφορούν στα αποδεικτικά μέσα, την κλήτευση, τον όρκο, την εξέταση και τις συνέπειες της μη εμφάνισης των μαρτύρων, τον τρόπο εξέτασης του εγκαλουμένου, καθώς και τον τύπο των εκθέσεων εφαρμόζονται αναλόγως εφόσον τα θέματα αυτά δεν ρυθμίζονται από διατάξεις του παρόντος.  
Στη σύνταξη των εκθέσεων συμπράττει ως γραμματέας βαθμοφόρος ανακριτικός υπάλληλος.
2. Η μετά από παραγγελία ανακριτική πράξη διενεργείται από αξιωματικό ανώτερο ή αρχαιότερο του εγκαλουμένου.
3. Η επίδοση των εγγράφων της προδικασίας στον εγκαλούμενο, γίνεται από αυτόν που διενεργεί την εξέταση ή με μέριμνα του προϊσταμένου της Υπηρεσίας του εγκαλουμένου. Κατ' εξαίρεση η επίδοση γίνεται:
  - α) Στον προϊστάμενο της τελευταίας Υπηρεσίας του αν αυτός απουσιάζει παράνομα.
  - β) Στην κατοικία του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 155 του Κ. Ποιν. Δ., αν αυτός βρίσκεται σε κατάσταση διαθεσιμότητας ή ετήσιας άδειας λόγω νοσήματος ή αργίας ή έχει διαγραφεί από το Σώμα.
  - γ) Στο σύζυγό του ή αν δεν υπάρχει σύζυγος, σε έναν από τους γονείς ή τους αδελφούς ή σε άλλους συγγενείς του εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως και τον τρίτο βαθμό και σε περίπτωση μη ανεύρεσης αυτών, στην αστυνομική αρχή της τελευταίας γνωστής διαμονής του, αν αυτός είναι αγνώστου διαμονής και
  - δ) Στον τυχόν διορισμένο αντίκλητο κατά τις διατάξεις του άρθρου 84 Κ. Ποιν. Δ. ή στον προϊστάμενο της Υπηρεσίας στην οποία ανήκει οργανικά, αν δεν έχει διορισθεί αντίκλητος, όταν ο εγκαλούμενος είναι στην ενέργεια και διαμένει στο εξωτερικό.
4. Σε όλα τα στάδια της πειθαρχικής διαδικασίας επιτρέπεται στον εγκαλούμενο να παρίσταται με συνήγορο.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

#### ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

### Άρθρο 34

#### Πειθαρχικά όργανα - Πειθαρχική δικαιοδοσία

1. Πειθαρχική εξουσία ασκούν:
  - α) Τα αρμόδια πειθαρχικά συμβούλια και



β) Τα μονομελή πειθαρχικά όργανα που αναφέρονται στο άρθρο 36 παράγραφος 2.

2. Τα Πειθαρχικά Συμβούλια είναι:

α) Τα Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Πειθαρχικά Συμβούλια ανθυπαστυνόμων, αρχιφυλάκων και αστυφυλάκων, που εκδικάζουν σε πρώτο και δεύτερο βαθμό, αντιστοίχως, τα πειθαρχικά παραπτώματα αστυνομικών των ανωτέρω βαθμών.

β) Τα Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Πειθαρχικά Συμβούλια αξιωματικών, που εκδικάζουν σε πρώτο και δεύτερο βαθμό, αντιστοίχως, τα πειθαρχικά παραπτώματα που αφορούν αξιωματικούς από το βαθμό του Υπαστυνόμου Β΄ μέχρι και το βαθμό του Αστυνομικού Υποδιευθυντή καθώς και τους συμπαραπεμπόμενους σ' αυτά αστυνομικούς κατωτέρων βαθμών.

γ) Το Ανώτερο Πειθαρχικό Συμβούλιο, που εκδικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό τα πειθαρχικά παραπτώματα των Ταξιαρχών και των Αστυνομικών Διευθυντών και

δ) Το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο, που εκδικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό τα πειθαρχικά παραπτώματα των Αντιστρατήγων και των Υποστρατήγων.

3. Τα πειθαρχικά συμβούλια, πλην του ανωτάτου, συγκροτούνται τον Απρίλιο κάθε έτους με απόφαση του Αρχηγού, με την οποία καθορίζεται η αρμοδιότητά τους και ορίζονται τα τακτικά και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη τους με ετήσια θητεία. Τα τακτικά μέλη σε περίπτωση κωλύματος αναπληρώνονται από τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Τα πειθαρχικά συμβούλια των εδαφίων α΄ και β΄ της προηγούμενης παραγράφου λειτουργούν στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη τα δε άλλα μόνο στην Αθήνα. Το ανώτατο πειθαρχικό συμβούλιο συγκροτείται στον ίδιο χρόνο με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Τάξης.

4. Τα πειθαρχικά συμβούλια συγκροτούνται:

α) Το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο ανθυπαστυνόμων, αρχιφυλάκων και αστυφυλάκων από ένα (1) Αστυνομικό Υποδιευθυντή ως Πρόεδρο, δύο (2) Αστυνόμους Α΄ και δύο (2) Αστυνόμους Α΄ ή Β΄. Οι δύο (2) τελευταίοι προτείνονται, ανά ένας, από τα διοικητικά συμβούλια των ομοσπονδιών των συνδικαλιστικών ενώσεων των αξιωματικών και αστυνομικών υπαλλήλων.

β) Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο ανθυπαστυνόμων, αρχιφυλάκων και αστυφυλάκων από ένα (1) Αστυνομικό Διευθυντή ως Πρόεδρο, δύο (2) Αστυν. Υποδ/ντές, ως και δύο (2) αξιωματικούς με το βαθμό του Αστυνόμου Α΄. Οι δύο (2) τελευταίοι προτείνονται, ανά ένας, από τα διοικητικά συμβούλια των ομοσπονδιών των συνδικαλιστικών ενώσεων των αξιωματικών και αστυνομικών υπαλλήλων.

γ) Το Πρωτοβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο αξιωματικών από ένα (1) Ταξίαρχο ως πρόεδρο και τέσσερις (4) Αστυνομικούς Διευθυντές, εκ των οποίων οι δύο (2) προτείνονται, ανά ένας, από τα διοικητικά συμβούλια των ομοσπονδιών των συνδικαλιστικών ενώσεων των Αξιωματικών και

αστυνομικών υπαλλήλων.

δ) Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο αξιωματικών από ένα (1) Ταξίαρχο, ως πρόεδρο και τέσσερις (4) Αστυνομικούς Διευθυντές, εκ των οποίων οι δύο (2) προτείνονται, ανά ένας, από τα διοικητικά συμβούλια των ομοσπονδιών των συνδικαλιστικών ενώσεων των αξιωματικών και αστυνομικών υπαλλήλων. Ο Πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου είναι αρχαιότερος του προέδρου του Πρωτοβαθμίου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

ε) Το Ανώτερο Πειθαρχικό Συμβούλιο από τρεις (3) Υποστρατήγους εκ των οποίων ο αρχαιότερος εκτελεί καθήκοντα προέδρου και

στ) Το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο από τον Αρχηγό, ως Πρόεδρο, τον Υπαρχηγό και τον αρχαιότερο Αντιστράτηγο της Ελληνικής Αστυνομίας, ως μέλη. Σε περίπτωση που εγκαλούμενος είναι ο Υπαρχηγός ή ο αρχαιότερος Αντιστράτηγος της Ελληνικής Αστυνομίας, τα μέλη του συμβουλίου αναπληρώνονται από δύο (2) ή ένα (1) Αντιστράτηγους του Στρατού Ξηράς αντιστοίχως.

5. Τα διοικητικά συμβούλια των ομοσπονδιών συνδικαλιστικών ενώσεων, κατ' έτος και κατά το πρώτο δεκαήμερο του Απριλίου, προτείνουν εγγράφως στο Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας τα οριζόμενα απ' αυτά μέλη των πειθαρχικών συμβουλίων, τα οποία για μεν τα συμβούλια της Αθήνας προέρχονται από Υπηρεσίες που έχουν την έδρα τους στο νομό Αττικής για δε τα συμβούλια της Θεσσαλονίκης από Υπηρεσίες που έχουν την έδρα τους στο νομό Θεσσαλονίκης. Στην περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, η σύνθεση των συμβουλίων συμπληρώνεται με την απόφαση συγκρότησης του Αρχηγού.

6. Καθήκοντα εισηγητή του ανωτέρου και ανωτάτου πειθαρχικού συμβουλίου εκτελεί μέλος του συμβουλίου που ορίζεται από τον πρόεδρο και καθήκοντα γραμματέα ανώτερος αξιωματικός που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του με την απόφαση συγκρότησης τους. Καθήκοντα εισηγητή και γραμματέα στα άλλα πειθαρχικά συμβούλια εκτελεί το νεότερο κατά σειρά αρχαιότητας μέλος του πειθαρχικού συμβουλίου, που έχει προταθεί από την Υπηρεσία.

Οι πρόεδροι και οι εισηγητές των μεν πειθαρχικών συμβουλίων των εδαφ. α' και β' της παραγράφου 4 είναι αποκλειστικής απασχόλησης των δε εδαφ. γ' και δ' της ίδιας παραγράφου μερικής απασχόλησης.

7. Τα πειθαρχικά συμβούλια των εδαφ. α' β' γ' και δ' της παραγράφου 4, βρίσκονται σε απαρτία όταν είναι παρόντα τρία (3) μέλη μεταξύ των οποίων και ο πρόεδρος. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Για το σχηματισμό της απαρτίας δεν υπολογίζονται τα μέλη που ορίζονται από τα διοικητικά συμβούλια των συνδικαλιστικών ενώσεων.

8. Η καθ' ύλην αρμοδιότητα των πειθαρχικών συμβουλίων δεν μεταβάλλεται από το βαθμό που αποκτά ο παραπεμπόμενος αστυνομικός συνεπεία της αποστρατείας του.

## Άρθρο 35

### Κωλύματα και λόγοι εξαίρεσης των μελών Πειθαρχικών Συμβουλίων

1. Κωλύεται να είναι μέλος πειθαρχικού συμβουλίου όποιος:
  - α) ενήργησε την Ε.Δ.Ε. για την υπόθεση, που πρόκειται να εκδικασθεί.
  - β) γνωμάτευσε για την παραπομπή του εγκαλουμένου στο συμβούλιο.
  - γ) εμπίπτει στα κωλύματα που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 28 ή ενήργησε ή συμμετείχε σε οποιαδήποτε πράξη της σχετικής προδικασίας.
  - δ) έχει τιμωρηθεί έστω και σε πρώτο βαθμό με πειθαρχική ποινή προστίμου και άνω.
  - ε) μετείχε στη σύνθεση του πρωτοβαθμίου πειθαρχικού συμβουλίου που εκδίκασε την ίδια υπόθεση και
  - στ) Έχει κριθεί δυσμενώς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του π.δ. 24/1997 (Α΄-29) κατά την τελευταία δεκαετία.
2. Τα ανωτέρω κωλύματα συνιστούν και λόγους εξαίρεσης.
3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται για τα μέλη του ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

## Άρθρο 36

### Δικαιοδοσία Πειθαρχικών Οργάνων

1. Τα πειθαρχικά συμβούλια επιβάλλουν οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή στους αστυνομικούς που παραπέμπονται σ' αυτά.
2. Τα μονομελή πειθαρχικά όργανα επιβάλλουν τις κατώτερες πειθαρχικές ποινές της Επίπληξης και του προστίμου ως ακολούθως:
  - α) Ο Υπουργός και ο Υφυπουργός Εσωτερικών, ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Τάξης και ο Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας πρόστιμο μέχρι τρεις (3) μηνιαίους βασικούς μισθούς (Μ.Β.Μ.).
  - β) Οι ανώτατοι αξιωματικοί πρόστιμο μέχρι δύο (2) Μ.Β.Μ.
  - γ) Οι ανώτεροι αξιωματικοί πρόστιμο μέχρι ένα (1) Μ.Β.Μ. και
  - δ) Οι κατώτεροι αξιωματικοί πρόστιμο μέχρι (½) του Μ.Β.Μ.
3. Οι Αξιωματικοί που φέρουν το βαθμό Υπαστυνόμου Α΄ και Υπαστυνόμου Β΄ επιβάλλουν την ποινή του προστίμου σε αξιωματικούς, εφόσον ασκούν διοίκηση.
4. Την ποινή της επίπληξης επιβάλλουν και οι Ανθυπαστυνόμοι και Αρχιφύλακες που ασκούν διοίκηση.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄**  
**ΕΚΔΙΚΑΣΗ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΜΟΝΟΜΕΛΗ ΟΡΓΑΝΑ**

**Άρθρο 37**

Διαδικασία μετά από απευθείας κλήση σε απολογία

1. Σε περίπτωση που η πειθαρχική δίωξη έχει ασκηθεί με απ' ευθείας κλήση προς απολογία από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα μέχρι και το βαθμό του Υποστρατήγου, αυτός που άσκησε τη δίωξη προβαίνει μετά το πέρας της σχετικής προδικασίας στις ακόλουθες ενέργειες:
  - α) Αν κρίνει ότι τα πραγματικά περιστατικά, που αποδόθηκαν στον εγκαλούμενο δεν συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα ή ότι γι' αυτά δεν συντρέχει περίπτωση επιβολής ποινής λόγω παραγραφής ή λήξης της πειθαρχικής ευθύνης θέτει την υπόθεση στο αρχείο με αιτιολογημένη πράξη του. Η πράξη της αρχειοθέτησης με τη σχετική αλληλογραφία υποβάλλεται ιεραρχικά στο αρμόδιο για την επικύρωση της ποινής πειθαρχικό όργανο, που είτε επικυρώνει την αρχειοθέτηση είτε επιβάλλει ποινή.
  - β) Αν κρίνει ότι στοιχειοθετείται πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο έχει πειθαρχική δικαιοδοσία, επιβάλλει την προσήκουσα πειθαρχική ποινή με αιτιολογημένη απόφασή του την οποία, μαζί με τη σχετική αλληλογραφία, υποβάλλει ιεραρχικά στο αρμόδιο για τον έλεγχο των ποινών πειθαρχικό όργανο. Στην περίπτωση αυτή συντάσσει πίνακα ποινής που συνυποβάλλεται στο αρμόδιο για τον έλεγχο των ποινών πειθαρχικό όργανο και περιλαμβάνει το βαθμό, τον αριθμό μητρώου, το ονοματεπώνυμο και το πατρώνυμο του τιμωρηθέντος, το αιτιολογικό και το είδος της ποινής και σε περίπτωση επιβολής ποινής προστίμου το ύψος αυτού, καθώς και τη σχετική διάταξη που προβλέπει το παράπτωμα.
  - γ) Αν κρίνει ότι το πειθαρχικό παράπτωμα επισύρει ποινή που υπερβαίνει τη δικαιοδοσία του, υποβάλει τη σχετική αλληλογραφία ιεραρχικά στο αρμόδιο για τον έλεγχο των ποινών πειθαρχικό όργανο, που αποφασίζει σχετικά.
2. Σε περίπτωση που η πειθαρχική δίωξη με απευθείας κλήση σε απολογία ασκήθηκε από τον Υπουργό Εσωτερικών, τον Υφυπουργό Εσωτερικών, το Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Τάξης, τον Αρχηγό και τους Αντιστρατήγους της Ελληνικής Αστυνομίας, αυτοί :
  - α) Αν κρίνουν ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του εδαφ. α' της προηγούμενης παραγράφου θέτουν την υπόθεση στο αρχείο με αιτιολογημένη πράξη.
  - β) Αν κρίνουν ότι στοιχειοθετείται πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο έχουν πειθαρχική δικαιοδοσία, επιβάλλουν με αιτιολογημένη απόφασή τους την προσήκουσα πειθαρχική ποινή και

γ) Αν κρίνουν ότι το πειθαρχικό παράπτωμα επισύρει ανώτερη πειθαρχική ποινή, διατάσσουν τη διενέργεια Ε.Δ.Ε.

### **Άρθρο 38**

#### **Διαδικασία μετά την Προκαταρκτική Διοικητική Εξέταση (Π.Δ.Ε.)**

Σε περίπτωση διενέργειας Π.Δ.Ε., μετά το πέρας της σχετικής προδικασίας, ο αρμόδιος να αποφασίσει σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 31, προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες :

1. Αν κρίνει ότι τα προκύπτοντα από την Π.Δ.Ε. πραγματικά περιστατικά συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα, που επισύρει:
  - α) κατώτερη πειθαρχική ποινή και ο εγκαλούμενος δεν έχει κληθεί σ' απολογία από τον ενεργήσαντα την εξέταση κατά το άρθρο 24, καλεί αυτόν σε απολογία σύμφωνα με το άρθρο 25 και ενεργεί περαιτέρω σύμφωνα με το άρθρο 37 και
  - β) ανώτερη πειθαρχική ποινή, διατάσσει αν είναι αρμόδιος τη διενέργεια Ε.Δ.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 26 άλλως υποβάλλει τον σχετικό φάκελο στον αρμόδιο σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 22 για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης.
2. Αν κρίνει ότι ο αστυνομικός τον οποίο αφορά η Π.Δ.Ε. δεν τέλεσε πειθαρχικό παράπτωμα ή ότι δεν μπορεί να επιβληθεί πειθαρχική ποινή λόγω παραγραφής ή λήξης της πειθαρχικής ευθύνης, θέτει την υπόθεση στο αρχείο με αιτιολογημένη απόφασή του.
3. Σε περίπτωση που ο αρμόδιος κατά τα ανωτέρω φέρει βαθμό κατώτερο του Αστυνομικού Διευθυντή, υποβάλλει ιεραρχικά την πράξη αρχειοθέτησης με τη σχετική δικογραφία στο Διευθυντή της προϊστάμενης Αστυνομικής Διεύθυνσης ή εξομοιούμενης μ' αυτή Υπηρεσίας, ο οποίος εγκρίνει την αρχειοθέτηση ή ασκεί πειθαρχική δίωξη.
4. Για την Π.Δ.Ε. που έχει αντικείμενο τις περιπτώσεις των εδαφίων β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 24, ο κατά τα ανωτέρω αρμόδιος αποφασίζει, ανεξάρτητα από το αν προέκυψε ή όχι πειθαρχικό παράπτωμα και για το αντικείμενο αυτό. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως.

### **Άρθρο 39**

#### **Διαδικασία μετά την Ένορκη Διοικητική Εξέταση (Ε.Δ.Ε.)**

1. Μετά το πέρας της Ε.Δ.Ε., οι κατά το άρθρο 31 αρμόδιοι εντός τριών (3) μηνών από την περιέλευση της δικογραφίας στην υπηρεσία τους και κατ' εξαίρεση στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 10 και του εδαφ. ια' της παρ. 1 του άρθρου 11 εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, εκτιμώντας τα περιστατικά που βεβαιώθηκαν από την



Ε.Δ.Ε. προβαίνουν στις ακόλουθες ενέργειες:

- α) Αν κρίνουν ότι δεν τελέσθηκε πειθαρχικό παράπτωμα θέτουν την υπόθεση στο αρχείο, που ανασύρεται μόνο στην περίπτωση που προκύψουν νεότερα επιβαρυντικά στοιχεία.
  - β) Αν κρίνουν ότι τελέσθηκε πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει κατώτερη πειθαρχική ποινή, επιβάλλουν με απόφασή τους την ποινή αυτή, χωρίς να απαιτείται νέα κλήση σε απολογία του εγκαλουμένου.
  - γ) Αν κρίνουν ότι τελέσθηκε πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει ανώτερη πειθαρχική ποινή, παραπέμπουν τον εγκαλούμενο στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο με σχετική διαταγή που περιλαμβάνει:
    - (1) τα στοιχεία του εγκαλουμένου (βαθμός, αριθμός μητρώου, επώνυμο, όνομα και πατρώνυμο).
    - (2) πλήρη και ακριβή προσδιορισμό της πράξης που στοιχειοθετεί το αποδιδόμενο στον αστυνομικό πειθαρχικό παράπτωμα και τα τυχόν ειδικά περιστατικά ή τις συνθήκες κάτω από τις οποίες τελέσθηκε.
    - (3) τις διατάξεις που προβλέπουν το πειθαρχικό παράπτωμα.
    - (4) τον τόπο και χρόνο τέλεσης της πράξης και
    - (5) το σχετικό ερώτημα επί του οποίου καλείται να αποφανθεί το συμβούλιο.
2. Στην περίπτωση που η Ε.Δ.Ε. αφορά τον Αρχηγό του Σώματος, ο Υπουργός Εσωτερικών, εκτιμώντας τα στοιχεία που προέκυψαν, θέτει την πειθαρχική δικογραφία στο αρχείο ή εισηγείται στο Κυβερνητικό Συμβούλιο Εξωτερικών και Άμυνας (ΚΥ.Σ.Ε.Α.), την αποστρατεία του.
  3. Η διαταγή παραπομπής ενώπιον πειθαρχικού συμβουλίου δεν ανακαλείται.
  4. Αντίγραφο της διαταγής παραπομπής με την πειθαρχική δικογραφία, το ατομικό βιβλιάριο του εγκαλουμένου και κάθε άλλο στοιχείο που σχετίζεται με την υπόθεση διαβιβάζονται στον πρόεδρο του αρμοδίου πειθαρχικού συμβουλίου.
  5. Για τις Ε.Δ.Ε. της παρ. 2 του άρθρου 27, ο κατά τα ανωτέρω αρμόδιος αποφασίζει, ανεξάρτητα από το αν προέκυψε ή όχι πειθαρχικό παράπτωμα και για το αντικείμενο της Ε.Δ.Ε..
  6. Οι τασσόμενες από το παρόν άρθρο προθεσμίες είναι ενδεικτικές, όμως η χωρίς αποχρώντα λόγο παραβίασή τους συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα.

## **Άρθρο 40**

### **Έλεγχος Κατώτερων Πειθαρχικών Ποινών**

1. Οι αποφάσεις των μονομελών πειθαρχικών οργάνων με τις οποίες επιβάλλονται κατώτερες πειθαρχικές ποινές, υποβάλλονται προς έλεγχο στα ιεραρχικώς προϊστάμενα όργανα, ως ακολούθως:
  - α) Οι αποφάσεις, με τις οποίες επιβάλλονται κατώτερες πειθαρχικές ποινές σε ανθυπαστυνόμους, αρχιφύλακες και αστυφύλακες, ελέγχονται από το διευθυντή ή το διοικητή της Υπηρεσίας στην οποία υπάγεται αυτός που επέβαλε την ποινή, εκτός εάν η ποινή

επιβλήθηκε από αυτούς, οπότε ελέγχονται από τον προϊστάμενο της αμέσως ιεραρχικά ανώτερης Υπηρεσίας.

Κατ' εξαίρεση, δεν ελέγχονται οι αποφάσεις με τις οποίες επιβάλλονται οι ανωτέρω ποινές από αξιωματικούς με το βαθμό του Αστυνομικού Διευθυντή και άνω.

β) Οι αποφάσεις, με τις οποίες επιβάλλονται ποινές σε κατώτερους αξιωματικούς, ελέγχονται από το διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης Αστυνομίας ή εξομοιούμενης μ' αυτήν Υπηρεσίας, εκτός εάν η ποινή επιβλήθηκε από αυτούς, οπότε ελέγχονται από τον προϊστάμενο της αμέσως ιεραρχικά ανώτερης Υπηρεσίας. Κατ' εξαίρεση δεν ελέγχονται οι αποφάσεις με τις οποίες επιβάλλονται οι ανωτέρω ποινές από αξιωματικούς με βαθμό Ταξίαρχου και άνω.

γ) Οι αποφάσεις με τις οποίες επιβάλλονται ποινές σε ανώτερους και ανώτατους αξιωματικούς, ελέγχονται ως εξής:

(1) Από τους Γενικούς Αστυνομικούς Διευθυντές ή από τους Διευθυντές ισότιμων Υπηρεσιών, αν αφορούν Αστυνομικούς Υποδιευθυντές και Αστυνόμους Α' και επιβλήθηκαν από αξιωματικούς που υπηρετούν σε υπηρεσίες της δικαιοδοσίας τους.

(2) Από τον Αρχηγό της Αστυνομίας, αν αφορούν Αστυνομικούς Υποδιευθυντές και Αστυνόμους Α' και επιβλήθηκαν από αξιωματικούς του Αρχηγείου, των αυτοτελών κεντρικών υπηρεσιών, των ασφαλιστικών φορέων του αστυνομικού προσωπικού και τους Γενικούς Αστυνομικούς Διευθυντές ή Διευθυντές ισότιμων Υπηρεσιών και

(3) Από τον Αρχηγό της Αστυνομίας αν αφορούν ανώτατους αξιωματικούς ή Αστυνομικούς Διευθυντές.

2. Οι αποφάσεις, που επιβάλλουν κατώτερες πειθαρχικές ποινές στο αστυνομικό προσωπικό που υπηρετεί στο Υπουργείο Εσωτερικών, και σε άλλες υπηρεσίες εκτός της Ελληνικής Αστυνομίας, ελέγχονται από τον Προϊστάμενο του Κλάδου Οργάνωσης και Ανθρωπίνου Δυναμικού του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας.
3. Αν εκείνος που επέβαλλε την ποινή υπηρετεί σε Υπηρεσία της οποίας προϊστάται πολιτικός υπάλληλος, ο έλεγχος διενεργείται από τον αρχαιότερο αξιωματικό της Υπηρεσίας αυτής, εκτός εάν την ποινή επέβαλε ο ίδιος, οπότε ενεργείται από τον προϊστάμενο αξιωματικό της αμέσως ιεραρχικά ανώτερης Υπηρεσίας.
4. Δεν υπόκεινται σε έλεγχο οι αποφάσεις με τις οποίες επιβάλλονται κατώτερες πειθαρχικές ποινές από τον Υπουργό και τον Υφυπουργό Εσωτερικών, το Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Τάξης, τον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας και τους Αντιστρατήγους, όταν από τους τελευταίους επιβάλλονται στο αστυνομικό προσωπικό μέχρι το βαθμό του Αστυνομικού Υποδιευθυντή.
5. Στις περιπτώσεις που οι αποφάσεις με τις οποίες επιβάλλονται οι ανωτέρω ποινές υποβάλλονται για έλεγχο, οι προϊστάμενοι των τυχόν ενδιαμέσων υπηρεσιακών κλιμακίων διατυπώνουν τη γνώμη τους σε σχέση με την επιβληθείσα ποινή, χωρίς να μεταβάλλουν το αιτιολογικό ή το

νομικό χαρακτηρισμό του παραπτώματος. Σε περίπτωση διαφωνίας η γνώμη αυτή πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

6. Τα αρμόδια για τον έλεγχο της ποινής όργανα :
  - α) Εξετάζουν αν για την επιβολή της ποινής τηρήθηκαν οι σχετικές διατάξεις του παρόντος και αν η επιβληθείσα ποινή αιτιολογείται επαρκώς, δικαιούμενοι να ενεργήσουν ή να διατάξουν την ενέργεια σχετικής έρευνας για την εξακρίβωση περιστατικού προς διαμόρφωση πληρέστερης γνώμης ή την ενέργεια Ε.Δ.Ε. αν κρίνουν ότι το πειθαρχικό παράπτωμα επισύρει ανώτερη πειθαρχική ποινή.
  - β) Επικυρώνουν με απόφασή τους την επιβληθείσα ποινή αν συμφωνούν με το είδος, το ύψος και το αιτιολογικό της και
  - γ) Επαυξάνουν, μειώνουν ή αίρουν την επιβληθείσα ποινή ή τροποποιούν το αιτιολογικό της απόφασης ή το νομικό χαρακτηρισμό του παραπτώματος με αιτιολογημένη απόφασή τους σε περίπτωση διαφωνίας. Σε περίπτωση που ο πειθαρχικός φάκελος χρήζει συμπλήρωσης, παραγγέλλεται η συμπλήρωσή του προς πληρέστερη διερεύνηση της υπόθεσης.
7. Στις περιπτώσεις των εδαφίων β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου, η σχετική απόφαση και η αιτιολογία της συντάσσονται επί του πίνακα επιβολής της ποινής.
8. Η μετά από έλεγχο απόφαση, με την οποία επικυρώνεται, επαυξάνεται ή μειώνεται η πειθαρχική ποινή, επιδίδεται στον εγκαλούμενο και συντάσσεται σχετικό αποδεικτικό.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'**

### **ΕΚΔΙΚΑΣΗ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ**

#### **Άρθρο 41**

##### **Δικαιώματα εγκαλουμένου ενώπιον πειθαρχικού συμβουλίου**

1. Ο εγκαλούμενος που παραπέμπεται ενώπιον πειθαρχικού συμβουλίου δικαιούται:
  - α) Να παρίσταται με δύο το πολύ συνηγόρους κατά την ενώπιον του Συμβουλίου διαδικασία.
  - β) Να ζητήσει εγγράφως με δαπάνες του τη χορήγηση αντιγράφων της δικογραφίας, συμπεριλαμβανομένου του σχετικού πορίσματος, πλην εκείνων τα οποία από ειδικές διατάξεις χαρακτηρίζονται ως απόρρητα. Στην τελευταία περίπτωση χορηγούνται μόνο τα στοιχεία εκείνα που αφορούν την κρινόμενη υπόθεσή του.
  - γ) Να εμφανίσει ενώπιον του συμβουλίου με μέριμνα και δαπάνες του μάρτυρες υπεράσπισης, από τους οποίους το συμβούλιο υποχρεούται να

εξετάζει τουλάχιστον τρεις και

δ) Να ζητήσει την εξαίρεση τόσο των μόνο τακτικών και αναπληρωματικών μελών του συμβουλίου, ώστε να είναι δυνατή η συγκρότησή του.

2. Τα δικαιώματα που αναφέρονται στα εδάφια β' και δ' της προηγούμενης παραγράφου, ασκούνται από τον εγκαλούμενο εντός προθεσμίας τριών {3} ημερών από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παραπεμπτικής διαταγής. Αν όμως ο λόγος εξαίρεσης έγινε γνωστός ή ανέκυψε μεταγενέστερα, η αίτηση εξαίρεσης μπορεί να υποβληθεί και μετά την ανωτέρω προθεσμία.

## Άρθρο 42

### Διαδικασία σε περίπτωση δήλωσης κωλύματος και αίτησης εξαίρεσης μελών πειθαρχικού συμβουλίου

1. Το πειθαρχικό συμβούλιο συνέρχεται στον τόπο και τον χρόνο που ορίζεται από τον Πρόεδρο.
2. Μέλος του συμβουλίου για το οποίο συντρέχει κώλυμα σύμφωνα με το άρθρο 35 υποχρεούται πριν από την έναρξη της συνεδρίασης να το γνωστοποιήσει εγγράφως στον πρόεδρο του συμβουλίου, εκθέτοντας τους λόγους και επισυνάπτοντας τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία. Το συμβούλιο, εφαρμόζοντας ανάλογα τις διατάξεις των παραγράφων 3, 4 και 5, αποφασίζει για την ύπαρξη ή μη του κωλύματος.
3. Ο εγκαλούμενος υποβάλλει στον πρόεδρο του πειθαρχικού συμβουλίου εγγράφως την αίτηση εξαίρεσης κατά μελών του πειθαρχικού συμβουλίου στην οποία, με ποινή απαραδέκτου, πρέπει να διαλαμβάνονται οι λόγοι εξαίρεσης και να προσκομίζονται αμέσως τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία. Τα μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου κατά των οποίων στρέφεται η αίτηση απέχουν προσωρινά από τις εργασίες του συμβουλίου επί ποινή ακυρότητας της διαδικασίας και αντικαθίστανται από τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη μόνο για την εκδίκαση της αίτησης.
4. Το συμβούλιο, συγκροτούμενο κατά τα ανωτέρω, αποφασίζει για την αίτηση εξαίρεσης πριν από τη συνεδρίαση για την εκδίκαση της υπόθεσης. Η αίτηση που αφορά αναπληρωματικό μέλος εξετάζεται μόνο στην περίπτωση που το μέλος αυτό μετέχει στη σύνθεση του συμβουλίου.
5. Στην περίπτωση που η αίτηση εξαίρεσης γίνει δεκτή, το μέλος που εξαιρείται απέχει από τις εργασίες του συμβουλίου και αντικαθίσταται από το αντίστοιχο αναπληρωματικό, άλλως το συμβούλιο εκδικάζει την υπόθεση με την αρχική του σύνθεση. Για τη συζήτηση της αίτησης συντάσσεται πρακτικό, στο οποίο καταχωρείται και η σχετική απόφαση του συμβουλίου.
6. Η από πρόθεση αποσιώπηση κωλύματος ή η ψευδής επίκληση αυτού από μέλος του συμβουλίου και η από πρόθεση επίκληση ψευδούς λόγου εξαίρεσης από τον εγκαλούμενο, συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα, χωρίς να αποκλείεται και η εφαρμογή του άρθρου 254 Π.Κ.

## Άρθρο 43

### Προπαρασκευαστική διαδικασία

1. Ο Πρόεδρος του πειθαρχικού συμβουλίου μετά τη λήψη της παραπεμπτικής διαταγής και της πειθαρχικής δικογραφίας προβαίνει αμέσως στις ακόλουθες ενέργειες:
  - α) Προσδιορίζει με πράξη του τη δικάσιμο και συγκαλεί το συμβούλιο σε συνεδρίαση σε ορισμένο τόπο και χρόνο.
  - β) Μεριμνά για την επίδοση της παραπεμπτικής διαταγής και της απόφασης συγκρότησης του συμβουλίου στον εγκαλούμενο, τον οποίο καλεί με ποινή ακυρότητας της διαδικασίας, τουλάχιστον πριν πέντε (5) ημέρες από της συνεδρίασεως, να παραστεί στη συνεδρίαση και να απολογηθεί, γνωστοποιώντας σ' αυτόν τα αναφερόμενα στο άρθρο 41 δικαιώματα. Σε περίπτωση που ο εγκαλούμενος κρατείται σε φυλακή ζητείται η ενώπιον του συμβουλίου μεταγωγή του.
  - γ) Κοινοποιεί την παραπεμπτική διαταγή και τη δικάσιμο στα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του συμβουλίου και
  - δ) Καλεί τους κατά την κρίση του ουσιώδεις μάρτυρες και αν αυτοί διαμένουν μακριά από την έδρα του συμβουλίου και δεν έχουν εξετασθεί, ζητεί αν το κρίνει αναγκαίο, την ένορκη εξέτασή τους από την κατά τόπο αρμόδια αστυνομική υπηρεσία, αναβάλλοντας κατά την κρίση του την εκδίκαση της υπόθεσης μέχρι δεκαπέντε (15) το πολύ ημέρες.
2. Σε περίπτωση που έχει υποβληθεί αίτηση εξαίρεσης κατά μέλους του συμβουλίου, ο πρόεδρος την διαβιβάζει σ' αυτό προκειμένου, πριν την έναρξη της συνεδρίασεως, εκφέρει εγγράφως τις απόψεις του σε σχέση με τους προβαλλόμενους λόγους εξαίρεσης.
3. Στη γραμματεία των συμβουλίων τηρείται:
  - α) Βιβλίο εισερχομένων υποθέσεων, στο οποίο καταχωρίζονται ο αριθμός της παραπεμπτικής διαταγής, περιληπτικά το πειθαρχικό παράπτωμα, τα στοιχεία του παραπεμπομένου και η δικάσιμος και
  - β) Βιβλίο δικασίμων, στο οποίο καταχωρίζονται ο αριθμός της παραπεμπτικής διαταγής, τα στοιχεία του παραπεμπόμενου, η δικάσιμος και η ληφθείσα απόφαση.

## Άρθρο 44

### Ακροαματική διαδικασία

1. Η συνεδρίαση του συμβουλίου γίνεται κεκλεισμένων των θυρών. Με την έναρξη της συνεδρίασης ο πρόεδρος καλεί τον εγκαλούμενο να παρουσιασθεί ενώπιον του συμβουλίου και εκφωνεί τον κατάλογο των μαρτύρων. Κατά τη συνεδρίαση παρίσταται μόνο ο εγκαλούμενος, άοπλος, με τον τυχόν συνήγορό του μέχρι το πέρας της ακροαματικής διαδικασίας και ο εκάστοτε εξεταζόμενος μάρτυρας. Τον συνήγορο διορίζει ο εγκαλούμενος



με έγγραφη ή προφορική δήλωσή του που καταχωρείται στα πρακτικά.

2. Η διαδικασία διευθύνεται από τον πρόεδρο και διεξάγεται προφορικά.
3. Η συνεδρίαση διακόπτεται μόνο για την κλήτευση και εμφάνιση ουσιώδους μάρτυρα, την εξακρίβωση ουσιώδους γεγονότος και την αναψυχή των μελών του συμβουλίου. Η διακοπή αυτή, η οποία αποφασίζεται από το συμβούλιο, περιορίζεται στον απολύτως αναγκαίο για κάθε περίπτωση χρόνο και γίνεται σχετική μνεία στα πρακτικά.
4. Στην περίπτωση που ο νομίμως κλητευθείς εγκαλούμενος δεν εμφανισθεί ενώπιον του συμβουλίου η διαδικασία διεξάγεται κανονικά, εκτός εάν η μη εμφάνισή του οφείλεται κατά την κρίση του συμβουλίου σε ανυπέρβλητο κώλυμα ή ανώτερη βία, που έχουν γνωστοποιηθεί μέχρι την έναρξη της συνεδριάσεως στο συμβούλιο, οπότε με απόφασή του αναβάλλεται η εκδίκαση της υπόθεσης σε νέα δικάσιμο, που ορίζεται εντός δέκα πέντε (15) ημερών.
5. Ο πρόεδρος ανακοινώνει στον εγκαλούμενο την απόφαση που έχει εκδοθεί σε τυχόν αίτημα εξαιρέσεως. Στη συνέχεια με εντολή του ο εισηγητής αναγιγνώσκει την παραπεμπτική διαταγή και τα κατά την κρίση του προέδρου ουσιώδη έγγραφα που υπάρχουν ή προσκομίζονται από τον εγκαλούμενο. Μετά από αίτηση μέλους του συμβουλίου ή του εγκαλουμένου αναγιγνώσκονται ορισμένα ή και όλα τα έγγραφα που υπάρχουν στον φάκελο και δεν έχουν αναγνωσθεί, ως και εκείνα που προσκομίσθηκαν από τον εγκαλούμενο, αν κατά την κρίση του προέδρου αυτά είναι ουσιώδη για τη διαλεύκανση της υπόθεσης. Σε περίπτωση άρνησης του προέδρου για την ανάγνωση εγγράφων, αποφασίζει το συμβούλιο μετά από αίτημα μέλους του συμβουλίου ή του εγκαλουμένου.
6. Μετά την ανάγνωση των εγγράφων ο πρόεδρος καλεί προς εξέταση τους μάρτυρες. Σε περίπτωση μη εμφάνισης μάρτυρα, αναγιγνώσκεται η τυχόν δοθείσα ένορκη κατάθεσή του στην προδικασία, εκτός αν το συμβούλιο κρίνει ότι είναι απολύτως αναγκαία η εμφάνισή του, οπότε αναβάλλεται η εκδίκαση της υπόθεσης σε ρητή δικάσιμο εντός δέκα πέντε (15) ημερών, στην οποία καλούνται προφορικά να προσέλθουν οι μάρτυρες και ο εγκαλούμενος, που είναι παρόντες. Η προφορική αυτή κλήση καταχωρείται στα πρακτικά και υπέχει θέση νόμιμης κλήτευσης.
7. Το συμβούλιο μπορεί κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας να καλεί και να εξετάζει τους από τη διαδικασία προκύψαντες ουσιώδεις μάρτυρες, αν είναι εφικτή η άμεση προσέλευσή τους, άλλως διακόπτεται η συνεδρίαση για να κλητευθούν για άλλη ημέρα, όχι όμως πέραν των δέκα (10) ημερών.
8. Οι μάρτυρες εξετάζονται ενόρκως από τον πρόεδρο. Τα μέλη του συμβουλίου, ο εγκαλούμενος και ο συνήγορός του μπορούν να απευθύνουν ερωτήσεις στο μάρτυρα, αφού λάβουν το λόγο από τον πρόεδρο. Η εξέταση των μαρτύρων μπορεί να γίνει και κατ' αντιπαράσταση με άλλους μάρτυρες.

Ο μάρτυρας κατά τη διάρκεια της εξέτασής του δεν διακόπτεται, εκτός εάν εξέρχεται από το θέμα, αποχωρεί δε μετά την εξέτασή του από την

αίθουσα συνεδρίασης και παραμένει στη διάθεση του συμβουλίου μέχρι το πέρας της ακροαματικής διαδικασίας, εκτός εάν επιτραπεί σ' αυτόν από τον πρόεδρο να αποχωρήσει.

9. Μετά την εξέταση των μαρτύρων καλείται να απολογηθεί ο εγκαλούμενος. Κατά τη διάρκεια της απολογίας του δεν διακόπτεται εκτός εάν εξέρχεται από το θέμα. Μετά το πέρας της απολογίας ο πρόεδρος, τα μέλη του συμβουλίου και ο συνήγορος δια του προέδρου μπορούν να απευθύνουν σ' αυτόν ερωτήσεις. Ο εγκαλούμενος απαντά σ' αυτές χωρίς να συνεννοείται προηγουμένως με το συνήγορό του.
10. Ο εγκαλούμενος κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας μπορεί να συνεννοείται με το συνήγορό του, ο οποίος δεν δικαιούται να απαντά αντί του εγκαλουμένου στις προς αυτόν απευθυνόμενες ερωτήσεις.
11. Μετά το πέρας της αποδεικτικής διαδικασίας ο συνήγορος του εγκαλουμένου λαμβάνει το λόγο από τον πρόεδρο και εκθέτει τις απόψεις του. Στη συνέχεια ο πρόεδρος κηρύσσει περαιωμένη την αποδεικτική διαδικασία καλώντας τον εγκαλούμενο και το συνήγορό του να αποχωρήσουν από την αίθουσα.
12. Οποιαδήποτε διαφωνία μεταξύ του προέδρου και των λοιπών παραγόντων της πειθαρχικής δίκης επιλύεται με απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου.

## Άρθρο 45

### Διάσκεψη του Συμβουλίου

1. Αμέσως μετά το πέρας της ακροαματικής διαδικασίας το συμβούλιο διασκέπτεται για την έκδοση απόφασης. Κατά τη διάρκεια της διάσκεψης τα μέλη του συμβουλίου δεν επιτρέπεται να επικοινωνούν με άλλα πρόσωπα.
2. Οι αποφάσεις καταρτίζονται από τις ψήφους των μελών του συμβουλίου με φανερή ψηφοφορία. Τα μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου εκτιμούν ελεύθερα τις αποδείξεις και η απόφασή τους πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να στηρίζεται στα προκύψαντα από τη διαδικασία πραγματικά περιστατικά.

Ο πρόεδρος του συμβουλίου καλεί τα μέλη να αποφανθούν αν αποδείχτηκαν ή όχι τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν τα κατά την παραπεμπτική διαταγή πειθαρχικά παραπτώματα. Σε καταφατική περίπτωση το συμβούλιο αποφαινεται αν αυτά συνιστούν τα αποδιδόμενα με την παραπεμπτική διαταγή πειθαρχικά παραπτώματα ή συνιστούν, κατ' ορθότερο νομικό χαρακτηρισμό, διάφορα πειθαρχικά παραπτώματα και τέλος για την επιβλητέα, ανάλογα με τον νομικό χαρακτηρισμό, πειθαρχική ποινή. Ο Πρόεδρος συγκεντρώνει τις ψήφους των μελών αρχίζοντας από το νεότερο κατά βαθμό ενώ ο ίδιος ψηφίζει τελευταίος.

Στην καταδικαστική απόφαση πρέπει να εκτίθενται σαφώς τα προκύψαντα από την αποδεικτική διαδικασία πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του πειθαρχικού

παραπτώματος. Στην περίπτωση που δεν αποδεικνύονται τα πραγματικά περιστατικά, για τα οποία παραπέμφθηκε ο εγκαλούμενος, το πειθαρχικό συμβούλιο τον απαλλάσσει.

3. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία. Αν δεν σχηματισθεί πλειοψηφία, για την επίτευξή της εφαρμόζεται η ακόλουθη διαδικασία:
  - α) Αν σχηματισθούν τρεις διαφορετικές γνώμες, ο έχων τη μεμονωμένη γνώμη οφείλει να προσχωρήσει σε μια από τις υπόλοιπες γνώμες. Σε περίπτωση που το συμβούλιο εκδικάζει με τριμελή σύνθεση και σχηματισθούν τρεις διαφορετικές γνώμες, ο έχων την ευμενέστερη για τον εγκαλούμενο γνώμη οφείλει να προσχωρήσει σε μια από τις υπόλοιπες γνώμες.
  - β) Αν σχηματισθούν τέσσερις διαφορετικές γνώμες, ο καθένας απ' αυτούς που έχουν μεμονωμένες ακραίες γνώμες, οφείλει να προσχωρήσει είτε στην ενδιάμεση μεταξύ αυτών μεμονωμένη γνώμη είτε στην σχετικώς πλειοψηφούσα γνώμη. Αν και πάλι δεν σχηματισθεί πλειοψηφία εφαρμόζεται η διάταξη του εδαφίου α', και
  - γ) Αν σχηματισθούν πέντε διαφορετικές γνώμες, ο καθένας απ' αυτούς που έχουν τις δύο ακραίες γνώμες, οφείλει να προσχωρήσει σε μια εκ των τριών υπολοίπων γνωμών. Αν και πάλι δεν σχηματισθεί πλειοψηφία, εφαρμόζεται η διάταξη του εδαφίου α'.
4. Ο πρόεδρος του συμβουλίου μετά τη λήψη της απόφασης καταχωρεί αυτή στο βιβλίο δικασίμων, θέτοντας στην οικεία στήλη την υπογραφή και την ατομική του σφραγίδα ο δε εγκαλούμενος μπορεί ο ίδιος ή δια του συνηγόρου του, μετά τη λήξη των εργασιών του συμβουλίου, να πληροφορείται από τη γραμματεία την απόφαση αυτή.

## **Άρθρο 46**

### **Πρακτικό Πειθαρχικού Συμβουλίου**

1. Για την ενώπιον του συμβουλίου διαδικασία και τη λήψη της απόφασης τηρείται, με ευθύνη του γραμματέα του συμβουλίου, πρόχειρο πρακτικό συνεδρίασης, με βάση το οποίο συντάσσεται και το πρακτικό της απόφασης του πειθαρχικού συμβουλίου. Τα πρακτικά αυτά υπογράφονται από όλα τα μέλη του συμβουλίου που μετείχαν στη διαδικασία.
2. Το πρακτικό περιλαμβάνει:
  - α) τον τόπο και τον χρόνο της συνεδρίασης.
  - β) την απόφαση συγκρότησης του συμβουλίου, τα ονοματεπώνυμα και το βαθμό των μελών αυτού και σε περίπτωση αναπλήρωσης τακτικού μέλους το λόγο αναπλήρωσής του.
  - γ) το ονοματεπώνυμο και το βαθμό του εγκαλουμένου, τα στοιχεία και τον αριθμό μητρώου του τυχόν παρισταμένου συνηγόρου, μνεία των εγγράφων που κατατέθηκαν και των αιτημάτων που υποβλήθηκαν.
  - δ) Την παραπεμπτική διαταγή (αριθμός, ημερομηνία και το όργανο που την εξέδωσε).

- ε) Τα στοιχεία (ονοματεπώνυμο-κατοικία) των ενώπιον αυτού εξετασθέντων μαρτύρων, των πραγματογνωμόνων, των διορισθέντων διερμηνέων, με μνεία της όρκισης αυτών και των τεχνικών συμβούλων.
- στ) Συνοπτικά τις καταθέσεις των μαρτύρων, των πραγματογνωμόνων και των τεχνικών συμβούλων, την απολογία του εγκαλουμένου και τη θέση του συνηγόρου σχετικά με την τέλεση ή όχι του πειθαρχικού παραπτώματος και την επιβλητέα ποινή.
- ζ) Την απόφαση του Συμβουλίου, τα ονόματα των μελών της τυχόν μειοψηφίας, τον αριθμό των ψήφων μειοψηφίας της πλειοψηφίας και σε κάθε περίπτωση την αιτιολογία αυτής και
- η) Συνοπτική περιγραφή των όσων έλαβαν χώρα κατά τη συζήτηση.
3. Η παράλειψη στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεν συνεπάγεται ακυρότητα της απόφασης, εφόσον αυτά προκύπτουν από το φάκελο της πειθαρχικής υπόθεσης ή δεν επέφεραν βλάβη στον εγκαλούμενο.

#### **Άρθρο 47**

#### **Γραμματεία πειθαρχικών συμβουλίων**

Η γραμματειακή υποστήριξη των πειθαρχικών συμβουλίων καθορίζεται με απόφαση του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας.

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄**

### **ΣΧΕΣΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΠΡΟΣ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΗ - ΣΥΝΕΚΔΙΚΑΣΗ**

#### **Άρθρο 48**

#### **Σχέση πειθαρχικής προς ποινική δίκη**

1. Η πειθαρχική δίκη είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από την ποινική ή άλλη δίκη.
2. Το πειθαρχικό όργανο δεσμεύεται από την κρίση που περιέχεται σε αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή σε αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα, μόνο ως προς την ύπαρξη ή την ανυπαρξία πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν την αντικειμενική υπόσταση πειθαρχικού παραπτώματος. Σε κάθε άλλη περίπτωση η απόφαση του ποινικού δικαστηρίου συνεκτιμάται στην πειθαρχική δίκη, το πειθαρχικό όργανο όμως μπορεί να εκδώσει απόφαση διαφορετική από εκείνη του ποινικού δικαστηρίου.
3. Η ποινική δίκη δεν αναστέλλει την πειθαρχική διαδικασία, όμως οι αρμόδιοι κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 22 να ασκήσουν την πειθαρχική δίωξη και τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα μπορούν με απόφασή τους, που ανακαλείται ελεuthέρως, να διατάξουν αν το κρίνουν αναγκαίο, την αναστολή της πειθαρχικής διαδικασίας που δεν μπορεί να υπερβαίνει το

ένα έτος. Σε κάθε περίπτωση δεν επιτρέπεται αναστολή όταν το πειθαρχικό παράπτωμα προκάλεσε δημόσιο σκάνδαλο ή θίγει σοβαρά το κύρος της Υπηρεσίας.

Ο χρόνος της αναστολής δεν υπολογίζεται για τη συμπλήρωση του χρόνου παραγραφής και είναι ανεξάρτητος από το χρόνο αναστολής, που προβλέπεται από το άρθρο 7.

## Άρθρο 49

### Επανάληψη πειθαρχικής δίκης

1. Σε περίπτωση που μετά την πειθαρχική απόφαση, με την οποία απηλλάγη ο αστυνομικός ή επιβλήθηκε σ' αυτόν κατώτερη πειθαρχική ποινή ή ποινή αργίας με πρόσκαιρη παύση, εκδοθεί αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση του ποινικού δικαστηρίου, με την οποία διαπιστώνονται πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει ποινή απόταξης ή αργίας με απόλυση, επαναλαμβάνεται η πειθαρχική δίκη για τυχόν επιβολή των ποινών αυτών. Σε περίπτωση όμως που έχει επιβληθεί ποινή αργίας με απόλυση αλλά από την αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση του ποινικού δικαστηρίου διαπιστώνονται πραγματικά περιστατικά που συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση του πειθαρχικού παραπτώματος που επισύρει την ποινή της απόταξης, επαναλαμβάνεται η πειθαρχική δίκη για τυχόν επιβολή της ποινής αυτής.
2. Σε περίπτωση που μετά την έκδοση πειθαρχικής απόφασης με την οποία επιβλήθηκε οποιαδήποτε ποινή, εκδοθεί αμετάκλητη αθωωτική απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή αμετάκλητο απαλλακτικό βούλευμα για την πράξη για την οποία διώχθηκε πειθαρχικά ο αστυνομικός, επαναλαμβάνεται η πειθαρχική δίκη. Στην περίπτωση αυτή αν επιβληθεί πειθαρχική ποινή δεν μπορεί να είναι βαρύτερη από την αρχικώς επιβληθείσα.
3. Σε περίπτωση συρροής πειθαρχικών παραπτωμάτων, η πειθαρχική δίκη επαναλαμβάνεται μόνο για τα πειθαρχικά παραπτώματα για τα οποία τα πραγματικά περιστατικά που συγκροτούν αυτά αναφέρονται στην καταδικαστική ή αθωωτική απόφαση του ποινικού δικαστηρίου ή το απαλλακτικό βούλευμα. Στη συνέχεια το πειθαρχικό όργανο επιβάλλει νέα πειθαρχική ποινή λαμβάνοντας υπόψη όλα τα συρρέοντα πειθαρχικά παραπτώματα.
4. Η πειθαρχική δίκη επαναλαμβάνεται ενώπιον του πειθαρχικού οργάνου που εξέδωσε την προηγούμενη απόφαση
5. Η επανάληψη της πειθαρχικής δίκης στην περίπτωση της παραγράφου 1 είναι υποχρεωτική και διατάσσεται από τον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας αν αφορά Αντιστρατήγους και από τον Προϊστάμενο του Επιτελείου του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας σε κάθε άλλη περίπτωση, οι οποίοι και εισάγουν την υπόθεση για εκδίκαση στον αρμόδιο



πειθαρχικό όργανο. Στην περίπτωση της παραγράφου 2 η πειθαρχική δίκη επαναλαμβάνεται μόνο μετά από αίτηση του εγκαλουμένου και η σχετική υπόθεση εισάγεται προς εκδίκαση είτε με την απευθείας υποβολή της αίτησής του στο αρμόδιο μονομελές πειθαρχικό όργανο που είχε επιβάλλει την πειθαρχική ποινή είτε με την παραπομπή της υπόθεσης στο πειθαρχικό συμβούλιο από εκείνον που είχε διατάξει την αρχική παραπομπή.

6. Η επανάληψη της πειθαρχικής δίκης σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να ζητηθεί μετά την παρέλευση έτους από την έκδοση της αμετάκλητης αθωωτικής ή καταδικαστικής απόφασης ή του απαλλακτικού βουλεύματος.

## **Άρθρο 50** **Συνεκδίκαση**

1. Όταν εκκρεμούν πειθαρχικές διώξεις κατά του ιδίου εγκαλουμένου για διάφορα πειθαρχικά παραπτώματα που επισύρουν κατώτερη πειθαρχική ποινή, το κατά βαθμό ανώτερο πειθαρχικό όργανο μπορεί να ζητήσει την υποβολή σ' αυτό των σχετικών υποθέσεων προς συνεκδίκαση και επιβολή μίας ποινής.
2. Σε περίπτωση που παραπέμπονται περισσότεροι από ένας αστυνομικοί σε πειθαρχικό συμβούλιο, η εκδίκαση των παραπτωμάτων τους γίνεται για όλους από το συμβούλιο που είναι αρμόδιο για την εκδίκαση του παραπτώματος του κατά βαθμό ανωτέρου αστυνομικού, εκτός εάν αυτός υπάγεται στην αρμοδιότητα των συμβουλίων των εδαφίων γ' και δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 34, οπότε η υπόθεση διαχωρίζεται μόνο ως προς αυτόν.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'** **ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ**

### **Άρθρο 51**

#### **Προσφυγή κατά αποφάσεων μονομελών πειθαρχικών οργάνων**

1. Ο αστυνομικός, ο οποίος τιμωρήθηκε με κατώτερη πειθαρχική ποινή, δικαιούται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα πέντε (15) ημερών από την επίδοση σ' αυτόν της κατά την παράγραφο 7 του άρθρου 40 απόφασης, να ασκήσει προσφυγή ενώπιον των κατά το άρθρο 52 αρμοδίων πειθαρχικών οργάνων. Δεν υπόκεινται σε προσφυγή οι αποφάσεις του Υπουργού, του Υφυπουργού Εσωτερικών και του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Τάξης, με τις οποίες επιβάλλονται κατώτερες πειθαρχικές ποινές.
2. Η προσφυγή υποβάλλεται εγγράφως στην υπηρεσία που υπηρετεί ο προσφεύγων, περιορίζεται μόνο στα απαραίτητα για την υπεράσπιση αυτού ζητήματα και διαβιβάζεται ιεραρχικά στο κατά τις διατάξεις του επομένου άρθρου αρμόδιο πειθαρχικό όργανο για την εκδίκασή της.

Οι περιεχόμενες στην προσφυγή προσβλητικές εκφράσεις, κρίσεις ή σχόλια σε βάρος αστυνομικών ή της Υπηρεσίας, μη αναγκαίες για την υπεράσπιση του προσφεύγοντος, αποτελούν πειθαρχικό παράπτωμα, για τη δίωξη του οποίου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 25.

Ο προσφεύγων δικαιούται να συνυποβάλλει με την προσφυγή μόνο νέα έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία.

3. Οι αποφάσεις των μονομελών πειθαρχικών οργάνων που επιβάλλουν πειθαρχική ποινή σε πρώτο βαθμό, καθίστανται τελεσίδικες, αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προσφυγής.

## **Άρθρο 52**

### **Αρμόδιοι για την εκδίκαση των προσφυγών**

1. Αρμόδιοι για την εκδίκαση των προσφυγών είναι:
  - α) Ο Υφυπουργός Εσωτερικών, για τις ποινές που επέβαλε ή επικύρωσε ο Αρχηγός της Αστυνομίας.
  - β) Ο Αρχηγός της Αστυνομίας για τις ποινές που επέβαλε ή επικύρωσε ο Υπαρχηγός.
  - γ) Ο Υπαρχηγός της Αστυνομίας για τις ποινές που επέβαλαν ή επικύρωσαν ο Προϊστάμενος του Επιτελείου του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας και οι Γενικοί Επιθεωρητές Αστυνομίας, καθώς και για τις ποινές που επικύρωσαν ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων, ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Εγκληματολογικών Ερευνών και ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας.
  - δ) Ο Προϊστάμενος Επιτελείου του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας για τις ποινές που επικύρωσαν οι Προϊστάμενοι των Κλάδων και οι Διευθυντές των Υπηρεσιών που εποπτεύονται απ' αυτόν.
  - ε) Οι Γενικοί Επιθεωρητές Αστυνομίας για τις ποινές που επικύρωσαν οι Γενικοί Αστυνομικοί Διευθυντές και οι Διευθυντές των Υπηρεσιών που εποπτεύονται απ' αυτούς.
  - στ) Οι Προϊστάμενοι των Κλάδων, οι Γενικοί Αστυνομικοί Διευθυντές, ο Διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Ασφαλείας Επισήμων και ο Διευθυντής της Αστυνομικής Ακαδημίας για τις ποινές που επικύρωσαν οι Διευθυντές των Υπηρεσιών που υπάγονται σ' αυτούς ή εποπτεύονται απ' αυτούς και
  - ζ) Οι Διευθυντές Αστυνομικών Διευθύνσεων και εξομοιούμενων μ' αυτές Υπηρεσιών, για τις ποινές που επικύρωσαν οι υφιστάμενοί τους, οι οποίοι υπηρετούν σε υπηρεσίες της δικαιοδοσίας τους.
2. Οι αρμόδιοι για την εκδίκαση της προσφυγής εξετάζουν εξ υπαρχής την υπόθεση, χωρίς να μπορούν να καταστήσουν δυσμενέστερη τη θέση του προσφεύγοντος. Η απόφασή τους επιδίδεται στον προσφεύγοντα και συντάσσεται σχετικό αποδεικτικό.
3. Κατά την εκδίκαση των προσφυγών δεν είναι υποχρεωτική η εξέταση μαρτύρων και η παρουσία του προσφεύγοντος.

## Άρθρο 53

### Προσφυγή κατά των αποφάσεων των πειθαρχικών συμβουλίων

1. Οι αποφάσεις των πρωτοβάθμιων πειθαρχικών συμβουλίων με τις οποίες επιβάλλεται πειθαρχική ποινή, επιδίδονται στον εγκαλούμενο ο οποίος δικαιούται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την επίδοση, να ασκήσει προσφυγή στο δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο.  
Ο εγκαλούμενος μπορεί να ασκήσει προσφυγή και για τις απαλλακτικές αποφάσεις μέσα στην παραπάνω προθεσμία, εφόσον από την αιτιολογία τους θίγεται χωρίς να είναι αναγκαίο η τιμή και η υπόληψή του. Κατ' εξαίρεση, οι αποφάσεις των πρωτοβαθμίων πειθαρχικών συμβουλίων, με τις οποίες επιβάλλεται ποινή προστίμου μέχρι το μισό ενός μηνιαίου βασικού μισθού (1/2 του Μ.Β.Μ.) ή επίπληξης, δεν υπόκεινται σε προσφυγή από τον εγκαλούμενο.
2. Προσφυγή κατά των αποφάσεων των πρωτοβαθμίων πειθαρχικών συμβουλίων δικαιούται να ασκήσει σε κάθε περίπτωση και το όργανο που παρέπεμψε την υπόθεση στο συμβούλιο, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία σαράντα πέντε (45) ημερών από την ημερομηνία που περιήλθε η απόφαση στην Υπηρεσία του.
3. Οι αποφάσεις των πρωτοβαθμίων πειθαρχικών συμβουλίων καθίστανται τελεσίδικες, αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προσφυγής.
4. Σε περίπτωση άσκησης προσφυγής το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο επανεξετάζει την υπόθεση, εφαρμόζοντας τις διατάξεις των άρθρων 40 έως και 46. Το δευτεροβάθμιο πειθαρχικό συμβούλιο δεν μπορεί να καταστήσει δυσμενέστερη τη θέση του εγκαλουμένου, εάν η προσφυγή ασκήθηκε μόνο απ' αυτόν.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

### ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ - ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΠΙ ΑΚΥΡΩΣΕΩΝ

## Άρθρο 54

### Εκτέλεση πειθαρχικών αποφάσεων – έκτιση ποινών

1. Οι τελεσίδικες πειθαρχικές αποφάσεις είναι υποχρεωτικές για τη διοίκηση τα δε αρμόδια κατά περίπτωση όργανα υποχρεούνται, μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την περιέλευση των αποφάσεων στην Υπηρεσία τους, να εκδίδουν τις αναγκαίες διοικητικές πράξεις για την εκτέλεσή τους.
2. Οι τελεσίδικες πειθαρχικές αποφάσεις που επιβάλουν ποινή, επιδίδονται σ' αυτούς που τιμωρήθηκαν και κοινοποιούνται στις Υπηρεσίες που τηρούν τα ατομικά τους βιβλιάρια για την ενημέρωσή

**τους και στη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματικού, εφόσον το είδος της ποινής συνεπάγεται κρατήσεις.**

3. Οι ποινές, που επιβάλλονται από τα πειθαρχικά συμβούλια εκτελούνται ως ακολούθως:
  - α) Η απόταξη με προεδρικό διάταγμα, αν αφορά αξιωματικό και με απόφαση του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας, αν αφορά τους λοιπούς Αστυνομικούς και
  - β) Οι λοιπές ποινές:
    - (1) Με απόφαση του Υπουργού, αν επιβάλλονται σε Αντιστρατήγους.
    - (2) Με απόφαση του Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας, αν επιβάλλονται σε Υποστρατήγους.
    - (3) Με απόφαση του Προϊσταμένου του Επιτελείου του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, αν επιβάλλονται στους λοιπούς Αξιωματικούς και
    - (4) Με απόφαση του Προϊσταμένου του Κλάδου Οργάνωσης και Ανθρώπινου Δυναμικού του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, αν επιβάλλονται σε Ανθυπαστυνόμους, Αρχιφύλακες και Αστυφύλακες.
4. Η ποινή των αργιών εκτίεται στον τόπο διαμονής του τιμωρημένου ή κατόπιν αιτήσεως αυτού σε άλλο τόπο που ορίζεται από:
  - α) Τον Αρχηγό του Σώματος, αν αφορά ανώτατο αξιωματικό.
  - β) Τον Προϊστάμενο του Κλάδου Οργάνωσης και Ανθρώπινου Δυναμικού του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, αν αφορά το αστυνομικό προσωπικό των Διευθύνσεων του Αρχηγείου, των αυτοτελών κεντρικών Υπηρεσιών, της Διεύθυνσης Εξωτερικής Φρουράς Φυλακών και Σωφρονιστικών Καταστημάτων και των Υπηρεσιών των ασφαλιστικών φορέων του αστυνομικού προσωπικού και
  - γ) Τους Γενικούς Αστυνομικούς Διευθυντές, το Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Ασφαλείας Επισήμων και το Διευθυντή της Αστυνομικής Ακαδημίας, αν αφορά αστυνομικούς που ανήκουν σε υπηρεσίες δικαιοδοσίας τους.
5. **Η έκτιση της ποινής των αργιών μπορεί να συντρέχει με αναρρωτική άδεια ή οποιαδήποτε άλλη αποχή από τα καθήκοντα για λόγους υγείας, ανεξάρτητα αν οι καταστάσεις αυτές προκύπτουν πριν ή μετά την έναρξη έκτισης της αργίας. Στις περιπτώσεις αυτές ο αστυνομικός θεωρείται ότι τελεί σε κατάσταση αναρρωτικής άδειας ή αποχής από τα καθήκοντα για λόγους υγείας, υφίσταται όμως και τις συνέπειες της αργίας.**
6. Αν εκείνος, που τιμωρήθηκε με αργία, εκτίει ποινή αργίας για άλλο παράπτωμα, η έκτιση της ποινής αυτής αρχίζει από την επομένη της λήξεως της προηγούμενης ποινής.
7. Οι αποφάσεις, με τις οποίες επιβάλλονται ποινές σε αστυνομικούς που έχουν εξέλθει του Σώματος, δεν εκτελούνται αλλά εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 6.
8. Οι πειθαρχικές αποφάσεις και το περιεχόμενό τους αποτελούν υπηρεσιακό απόρρητο και δεν επιτρέπεται να λαμβάνουν γνώση τρίτα πρόσωπα, εκτός αν το προβλέπει ειδικά ο νόμος.

## **Άρθρο 55**

### **Διαδικασία μετά την ακύρωση πειθαρχικής απόφασης**

Σε περίπτωση που ακυρώθηκε από τα διοικητικά δικαστήρια πειθαρχική απόφαση με την οποία επιβλήθηκε ποινή, η υπόθεση αναπέμπεται στο πειθαρχικό όργανο που εξέδωσε την απόφαση αυτή ως εξής:

- (α) Αν η ακυρωθείσα απόφαση εκδόθηκε από πειθαρχικό συμβούλιο, η αναπομπή ενεργείται από το όργανο που ενήργησε την αρχική παραπομπή μέσα σε ένα (1) μήνα από την περιέλευση της απόφασης στην Υπηρεσία του και
- (β) Αν η ακυρωθείσα απόφαση εκδόθηκε από μονομελές πειθαρχικό όργανο, η υπόθεση επανεξετάζεται από το πειθαρχικό όργανο που είχε εκδώσει την ακυρωθείσα πράξη, μέσα σε ένα (1) μήνα από την περιέλευσή της στην Υπηρεσία του.

## **Άρθρο 56**

### **Διαγραφή ποινών**

1. Οι πειθαρχικές ποινές που επιβλήθηκαν διαγράφονται αυτοδικαίως από τα ατομικά έγγραφα των αστυνομικών, χωρίς να απαιτείται πράξη διαγραφής, μετά την πάροδο ορισμένου χρόνου ως ακολούθως:
  - (α) Η ποινή της αργίας με απόλυση μετά από δώδεκα (12) έτη.
  - (β) Η ποινή της αργίας με πρόσκαιρη παύση μετά από οκτώ (8) έτη.
  - (γ) Η ποινή του προστίμου μετά από πέντε (5) έτη και
  - (δ) Η ποινή της επίπληξης μετά από δύο (2) έτη.
2. Οι κατά τα ανωτέρω διαγραφόμενες πειθαρχικές ποινές δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τις κρίσεις και προαγωγές, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 28 του π.δ. 24/1997 (ΦΕΚ Α΄- 29), όπως κάθε φορά ισχύει.
3. Αν μέσα στο παραπάνω χρονικό διάστημα επιβληθεί νέα πειθαρχική ποινή, ο χρόνος διαγραφής της υπολογίζεται από τη λήξη του χρόνου διαγραφής που προβλέπεται για την προηγούμενη.

## **Άρθρο 57**

### **Τελικές Διατάξεις**

1. Με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος δεν θίγονται οι διατάξεις:
  - α) Του άρθρου 9 του ν. 1756/1988 (Φ.Ε.Κ. Α΄-35) και του άρθρου 163 του Κ.Π.Δ., όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 1653/1986 (Φ.Ε.Κ. Α΄-173), που αναφέρονται στον πειθαρχικό έλεγχο του αστυνομικού προσωπικού για πειθαρχικά παραπτώματα που σχετίζονται με την



εκτέλεση παραγγελιών των δικαστικών αρχών και την επίδοση ποινικών δικογράφων.

- β) Των άρθρων 3 και 44 του π.δ. 360/1992 (Φ.Ε.Κ. Α΄-183), που αναφέρονται στην άσκηση της πειθαρχικής δίωξης και την επιβολή κατώτερων πειθαρχικών ποινών στο αστυνομικό προσωπικό, που υπηρετεί στην Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.).
  - γ) Του άρθρου 15 παρ. 5 εδάφ. δ΄ του ν.δ. 17/1974 (Φ.Ε.Κ. Α΄-235) και των κανονιστικών αποφάσεων, που εκδίδονται κατ΄ εξουσιοδότηση αυτού και αναφέρονται στον πειθαρχικό έλεγχο του αστυνομικού προσωπικού, που υπηρετεί στη Διεύθυνση Παλλαϊκής Άμυνας-Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης/ Υπουργείου Εσωτερικών.
  - δ) Του άρθρου 83 του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3566/2007 (Φ.Ε.Κ. Α΄-117) σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της υπ΄ αριθμ. 4804/2/1-14046/21.9.1990 (Φ.Ε.Κ. Β΄-629) απόφασης των Υπουργών Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης, που αναφέρονται στον πειθαρχικό έλεγχο και την επιβολή κατώτερων πειθαρχικών ποινών στο αστυνομικό προσωπικό, που υπηρετεί στις διπλωματικές αρχές της Χώρας μας στο εξωτερικό και
  - ε) Του άρθρου 4 παρ. 5 του ν. 2622/1998 (Φ.Ε.Κ. Α΄-138), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 4 του ν.3181/2003 (Φ.Ε.Κ. Α΄-218), και του άρθρου 9 παρ. 10 του ν. 2734/1999 (Φ.Ε.Κ. Α-161), που αναφέρονται αντίστοιχα στον πειθαρχικό έλεγχο των Συνοριακών Φυλάκων και των Ειδικών Φρουρών.
2. Για την επιβολή των ανώτερων πειθαρχικών ποινών στο αστυνομικό προσωπικό των εδαφίων β΄, γ΄ και δ΄ της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος.

## Άρθρο 58

### Μεταβατικές διατάξεις

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα, που τελέστηκαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, κρίνονται με τη διαδικασία και τα όργανα, που ορίζονται από τις διατάξεις του παρόντος, με την επιφύλαξη των διατάξεων των επόμενων παραγράφων.
2. Για τα πειθαρχικά παραπτώματα που τελέστηκαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 22/1996 (Φ.Ε.Κ.Α΄-34) όπως αυτό είχε τροποποιηθεί με τα π.δ. 31/2001 (Φ.Ε.Κ.Α΄-26) και π.δ. 3/2004 (Φ.Ε.Κ. Α΄- 1), αν αυτές είναι ευμενέστερες για τον εγκαλούμενο.
3. Τα πειθαρχικά συμβούλια του άρθρου 34 του π.δ.22/1996, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ίσχυε, εξακολουθούν να είναι αρμόδια για την εκδίκαση των υποθέσεων που έχουν παραπεμφθεί σ΄ αυτά και εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος. Τα ίδια πειθαρχικά συμβούλια είναι αρμόδια και για την εκδίκαση των πειθαρχικών υποθέσεων, που παραπέμπονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, εφόσον δεν έχουν

συγκροτηθεί τα υπό του άρθρου 34 οριζόμενα πειθαρχικά συμβούλια. Με τη συγκρότηση των πειθαρχικών συμβουλίων του άρθρου 34, οι εκκρεμείς υποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου περιέρχονται αυτοδικαίως στα συμβούλια αυτά, χωρίς να απαιτείται νέα παραπεμπτική διαταγή.

4. Σε περίπτωση που εκκρεμούν κατώτερες πειθαρχικές ποινές προς επικύρωση ή επανεξέταση ύστερα από υποβολή προσφυγών κατ' αυτών, η διαδικασία εξακολουθεί να διέπεται από τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο της επιβολής τους.
5. Οι προσφυγές κατά των αποφάσεων των πειθαρχικών συμβουλίων διέπονται, εφόσον αναφέρονται σε πειθαρχικά παραπτώματα που τελέσθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, από τις διατάξεις του προϊσχύσαντος δικαίου, αν είναι ευμενέστερες για τον προσφεύγοντα.
6. Οι πειθαρχικές ποινές, που δεν έχουν εκτελεσθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος εκτελούνται κατά τις διατάξεις, που ίσχυαν κατά το χρόνο που κατέστησαν τελεσίδικες.
7. Για τις εκκρεμείς Ε.Δ.Ε. των περιπτώσεων β' και γ' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 11 του άρθρου 27 του π.δ. 22/1996 και τις Π.Δ.Ε. των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 και της παραγράφου 6 του άρθρου 26 του ίδιου π.δ., που διατάχθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, η πειθαρχική δίωξη που ασκήθηκε μ' αυτές θεωρείται ως μη γενομένη και εφαρμόζονται γι' αυτές οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

## **Άρθρο 59**

### **Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος καταργούνται:

1. Το π.δ. 22/1996 (Φ.Ε.Κ. Α-34) «Πειθαρχικό Δίκαιο του Αστυνομικού Προσωπικού», όπως είχε τροποποιηθεί με τα π.δ. 31/2001 (Φ.Ε.Κ. Α'-26) και π.δ. 3/2004 (Φ.Ε.Κ. Α'-1), πλην των διατάξεων του άρθρου 34 αυτού, η ισχύς του οποίου διατηρείται μέχρι την εκδίκαση των εκκρεμών υποθέσεων αρμοδιότητας των οριζόμενων απ' αυτό συμβουλίων που προβλέπονται από την παράγραφο 3 του άρθρου 58 του παρόντος και
2. Κάθε γενική ή ειδική διάταξη, που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος.

## **Άρθρο 60**

## Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει μετά από τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Εσωτερικών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 1 Σεπτεμβρίου 2008

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

**ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ**

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

**ΠΡΟΚ. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ**

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

**ΕΥΑΓ. ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ**